

GLISNE | KASINA WIELKA | KASINKA MAŁA | LUBOMIERZ | ŁĘTOWE
ŁOSTÓWKA | MSZANA GÓRNA | OLSZÓWKA | RABA NIŻNA

Mszana Dolna

NASZA GMINA

KWIECIEŃ 2023 Nr 1 [105] BIULETYN SAMORZĄDOWY

WWW.MSZANA.PL

*Zdrowych i spokojnych Świąt Wielkanocnych
życzą*

Wójt Bolesław Żaba
i Przewodniczący Rady Gminy Mszana Dolna Jan Chorągwicki

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY
FOT. MIKSTO MSZANA DOLNA

Wiosna! A z nią nowa energia dzięki pozyskanym funduszom

Szanowni Państwo, z radością informuję, że pozyskaliśmy 10.000.000,00 zł z programu Polski Ład na inwestycje drogowe. Rząd stworzył taką możliwość dla gmin, które z różnych przyczyn nie mogły zrealizować dotacji przyznanych w pierwszym naborze wniosków. Nasza Gmina znalazła się właśnie w takiej sytuacji.

Po tym, jak społeczność Olszówki odrzuciła możliwość budowy nowej szkoły ulokowanej w miejscu obecnej placówki, według projektu zaproponowanego przez Gminę, mieliśmy poczucie straconej szansy na rozwój. Wiązało się to z utratą w trudzie pozyskanego finansowania na budowę szkoły. Wtedy nie było szans na zgłoszenie innego zadania w programie Polski Ład i pozyskania środków na inny cel inwestycyjny. Na szczęście dla nas Rząd pozytywnie rozpatrzył wnioski samorządów, które znalazły się w podobnym położeniu i dzisiaj możemy planować duże zadania inwestycyjne na drogach gminnych. Mam nadzieję, że budowy rozpoczniemy niebawem, z nastaniem wiosny.

W ramach przyznanych Gminie Mszana Dolna środków w kwocie 10.000.000,00 zł, zagwarantowanych promesą Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach Programu Polski Ład z dnia 13 marca 2023 r. na realizację Inwestycji: Budowa i modernizacja dróg gminnych na terenie Gminy Mszana Dolna planujemy modernizację dróg w lokalizacjach:

- Nowa Wieś w Łętowie
- Daniele-Jędrzkowce w Kasince Małej
- Tatki – Kołbony w Glisnem
- Zarębki w Olszówce (II etap)
- Kalety w Kasinie Wielkiej.

Gmina Mszana Dolna, jako beneficjent środków finansowych w Programie Polski Ład II edycja, w kwocie 5.000.000,00 zł – na zadanie: Budowa ogólnodostępnej sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 3 w miejscowości Kasinka Mała wyłoniła wykonawcę. Inwestycja będzie realizowana w trybie zaprojektuj i wybuduj w ciągu kolejnych 3 lat.

Jak Państwo widzicie nie ustajemy w działaniu, staramy się wykorzystywać wszelkie szanse i możliwości, aby nasza gmina rozwijała się a mieszkańcom żyło się coraz lepiej. To oczywiście nie oznacza, że już nie ma problemów. Nadal jest wiele potrzeb, które widzimy i staramy się zaspokoić. Jednak nie wszystko jest możliwe, trzeba czasu, trzeba zgody, trzeba kompromisu, a o to w niektórych miejscach bardzo trudno.

Życzę Państwu, wszystkim mieszkańcom bez wyjątku, aby potrafili wznieść się ponad waśnie, uprzedzenia i zauważyli w swoim sąsiedzie człowieka, borykającego się z podobnymi problemami i niedostatkami. By zamiast walczyć ze sobą, zechcieli współpracować, a zapewniam, że wiele spraw i problemów uda się rozwiązać.

W tych niespokojnych czasach, kiedy już przeszło rok trwa wojna w sąsiedniej Ukrainie, kiedy w Polsce podsycy się we-

Wójt Bolestaw Żaba

wewnętrzne podziały, godząc w uznane autorytety moralne, kiedy toczy się batalia w obronie dobrego imienia świętego papieża Polaka – Jana Pawła II – szukajmy równowagi i spokoju. Znajdziemy je w tradycji, w naszej kulturze i świątecznych obrzędach, spotkaniach rodzinnych i w otoczeniu budzącej się do życia przyrody.

Szczególnie na nadchodzący czas Wielkanocy, życzę Państwu zdrowia, pokoju, dostatku i wszelkiej pomyślności.

BOLESŁAW ŻABA

Wójt Gminy Mszana Dolna

Mszana Dolna
NASZA GMINA
BIULETYN SAMORZĄDOWY

Wydawca: Urząd Gminy Mszana Dolna
ul. Spadochroniarzy 6, 34-730 Mszana Dolna
tel. 18 331 00 09, 18 331 02 23, 18 331 02 59

Skład i druk: IPRESS STUDIO WWW.IPRESS.PRO

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i redagowania nadsyłanych tekstów, ich wyboru do publikacji oraz opatrywania własnymi tytułami.

ISSN 1734-8978

„Kto ratuje jedno życie, ratuje cały świat”

24 marca obchodzimy Narodowy Dzień Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką – święto ustanowione przez polski parlament w 2018 roku.

Kampania „No promil – No problem”

Uczniowie szkół podstawowych w Olszówce i Rabie Niżnej włączyli się kolejną, XV już edycję kampanii społecznej „No promil - No problem”.

WYDARZENIA

Refleksja i zaduma na czas postu	4
Nagroda dla Michała Jani	5
Wyśpiewała sukces!	5
„Kto ratuje jedno życie, ratuje cały świat”	6
Informacja Wójta Gminy Mszana Dolna w sprawie wyborów sołtysów i rad sołeckich	8

Zmiana „warty” w olszowskiej filii Gminnej Biblioteki Publicznej	9
Przedwiosenne działania i plany inwestycyjne	10

WSPOMNIENIE

Śp. Czesław Stożek – Człowiek z sercem na dłoni	12
---	----

Śp. Stanisław Kaleta – Radny Gminy Mszana Dolna ósmej kadencji 13

WYDARZENIA

Nowoczesna technologia wsparciem dla szkoły	14
Jaśka z Gorców malarstwo na szkle	16
Kapituła obradowała po raz drugi	18
Marcowe spotkanie skupionych wokół Zagórzańskich Dziedzin Partnerów i Kreatorów naznaczone było jubileuszami 19	
Zagórzański Jarmark Wielkanocny	21

„Zagrojcie ta Turoniowi” XXII Powiatowy Przegląd Zespołów Kolędniczych w Lubomierzu	22
Konkretny plan rozbudowy sieci kanalizacji w Gminie Mszana Dolna	25
Zaproszenie	25

„Życie na pełnej petardzie”	26
Działania proekologiczne gminy	28
XIV edycja akcji ODKRYJ BESKID WYSPOWY 2023	30
Kampania społeczna „No promil – No problem” w Gminie Mszana Dolna	32
Rozmawiaj. Stuchaj. Uwierz. Reaguj.	34
Kolejny ciekawy punkt na mapie Zagórzańskich Dziedzin	36
Marcelina i Oliwia – „odważne poszukiwaczki Mądrości”	37
Dzień kolorowej skarpetki	37

SPORT

Najpopularniejsi Piłkarz i Trener Ziemi Limanowskiej 2022	38
„Dziewczyny lubią brąz”	39
Sukcesy podczas Mistrzostw Polski Seniorów w biegach narciarskich	39

Refleksja i zaduma na czas postu

Zimowa aura przywitała uczestników Zagórzańskiej Mszy Św. w niedzielę, 26 lutego. Wydawać by się mogło, że już za chwilę witać będziemy wyczekiwane przedwiośnie, jednak natura w jakiś sposób dała znać, że to jeszcze czas by zwolnić, zatrzymać się i jeszcze na spokojnie przyjąć to, co nam daje.

Wszyscy chcielibyśmy, by pojawiła się już wiosna, a z nią nowa energia, pla-

ny, działania – a w tym momencie otrzymujemy sygnał, że jeszcze nie pora, to nie jest ten czas... Tym bardziej, że dopiero co rozpoczęliśmy Wielki Post, który w jakiś sposób, poprzez całą swoją liturgię, określa nam rozważania nad tym, co ważne. Podobne refleksje przekazał uczestnikom Zagórzańskiej Eucharystii w kazaniu o. Marek Kustron proboszcz parafii. Przeczytał również list pasterski Metropolity Krakowskiego. Arcybiskup Marek Jędraszewski zwrócił

uwagę na wartość nauczania religii w szkole, otwarcie się na rodzicielstwo, a także troskę o Ojczyznę. To ogromna wartość w obliczu rocznicy wojny w Ukrainie, u naszych sąsiadów, którzy walczą o wolność dla swojego kraju.

Tym razem kościół pw. Św. Józefa Obłubieńca NMP przyjął w gościnne progi orkiestrę „Sami Swoi” z Kasinki Małej – Zagródca. Męski skład grupy muzyków zauważył od razu celebrians Eucharystii – cała oprawa liturgii, nie licząc modlitwy wiernych, należała do nich. Z Mszy Dolnej, w sporej grupie, dotarła również Asysta Zagórzańska, której członkowie wypełnili świątynię kolorami swoich odświętnych strojów regionalnych. Na tyle spodobało im się to wydarzenie, że w drodze powrotnej padły już pierwsze obietnice ich aktywnego udziału w regionalnej Eucharystii. Nie było dodatkowego koncertu na zakończenie wydarzenia, w końcu muzycy na czas postu odwieszają instrumenty na kołki i w zagórzańskich domach nie ma grania, ale na stoiskach można było zakupić produkty pszczele i miody z Pasieki u Piotra Woźniaka z Koniny. Aktywnie w wydarzeniu uczestniczyli wolontariusze ze Stowarzyszenia Kierunek Przyszłość oraz niezawodne kamerzystki ze Stowarzyszenia Miłośników Kultury Góralskiej Pod Cyrołom z Olszówki.

Kolejna Zagórzańska Msza Św. odprawiona zostanie również w Lubomierzu. Kto jeszcze nie miał okazji w niej uczestniczyć – gorąco do tego zachęcamy!

AGNIESZKA JÓZEFIAK-LEWANDOWSKA

Nagroda dla Michała Jani

Michał Jania, młody i utalentowany klawecista z Mszany Górnej, odebrał z rąk Bolesława Żaby, Wójta Gminy Mszana Dolna, nagrodę za wybitne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury w ciągu roku 2022. Uroczyste wręczenie tego wyróżnienia nastąpiło podczas LVIII Sesji Rady Gminy Mszana Dolna.

Z gratulacjami do Zagórzanina pospieszyli: Jan Chorągwicki, Przewodniczący Rady Gminy Mszana Dolna oraz Katarzyna Szybiak, Zastępca Wójta. Ten podniosły moment oklaskami przypieczętowali obecni na Sesji radni i sołtysi oraz zaproszeni goście.

Michał Jania to niezwykle utalentowany klawecista nieustannie doskonalący swój warsztat, student Akademii Muzycznej i. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie.

W ciągu roku 2022 brał udział w wielu konkursach krajowych i międzynarodowych, promując Gminę Mszana Dolna, zdobywając czołowe nagrody. Do najważniejszych osiągnięć Michała Jani w ciągu roku 2022 zaliczyć należy:

w kategorii solowej:

- I miejsce w King's Peak International Music Competition 09.01.2022 r. Kalifornia, USA
- II miejsce w IX Rome International Music Competition 01.04-01.05.2022 r. Rzym, Włochy
- Koncert 11th European Clarinet Congress – 08.09.2022 r. Kraków

w kategorii zespołów kameralnych:

- Koncert Przedwiośnie Młodych – 05.03.2022 r. Kraków
- XIV Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej – 14.08.2022 r. Zubrzyca Górna
- Prawykonanie Nowego Dzieła – Wacław Golonka – Hommage à Lem – 23.10.2022 r. Jawiszowice
- II Festiwal Muzyczny – Koncert finałowy – Hommage à Lem – 30.10.2022 r. – Frydek

MAGDA POLAŃSKA

Wyśpiewała sukces!

Uczennica kl. III Szkoły Podstawowej nr 3 w Kasince Małej, Małgorzata Nawara, zdobyła III miejsce w 3. Edycji Ogólnopolskiego Konkursu Piosenki Zimowej i Świątecznej „Świętośpiewanie”, którego organizatorem jest Gminny Ośrodek Kultury w Suszcu.

Zadaniem konkursowym było autorskie wykonanie jednego utworu lub piosenki o tematyce świątecznej lub zimowej w formie wideo, zawierającego

obraz oraz dźwięk. Małgorzata Nawara wykonała autorską pastorałkę Doliny Mszanki „Hej gwiazda zaświeciła”. Koncert finalistów odbył się 13.01.2023 r.

– Gratulujemy sukcesu! Liczymy na to, że jeszcze bardziej zachęci on uczniów do rozwijania muzycznych zainteresowań – podkreślają nauczyciele z Zagródca.

Relację z występu można obejrzeć pod adresem: [youtu. be/efA7ZwVDLME](https://youtu.be/efA7ZwVDLME)
DOROTA BOROWIEC

„Kto ratuje jedno życie, ratuje cały świat”

24 marca obchodzimy Narodowy Dzień Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką – święto ustanowione przez polski parlament w 2018 roku.

W tym roku minęło dokładnie 79 lat od zamordowania przez Niemców rodziny Ulmów z Podkarpacia oraz ukrywanych przez nich Żydów. Mord ten uznaje się za jeden z symboli niemieckich zbrodni, dokonanych w odwecie za ratowanie Żydów. W wyniku donosu 24 marca 1944 r. życie stracili Józef Ulma, jego ciężarna żona Wiktoria, ich szóstka małych dzieci, a także ośmioro ukrywanych przez polską rodzinę Żydów z rodzin Didnerów, Grünfeldów i Goldmanów. Data ta została wybrana by ustanowić w tym dniu Narodowy Dzień Pamięci Polaków Ratujących Żydów pod okupacją niemiecką. – jak głosi treść przyjętej ustawy „w hołdzie Obywatelom Polskim – bohaterom, którzy w akcie heroicznej odwagi, niebywałego męstwa, współczucia i solidarności międzyludzkiej, wierni najwyższym wartościom etycznym, nakazom chrześcijańskiego miłosierdzia oraz etosowi suwerennej Rzeczypospolitej Polskiej, ratowali swoich żydowskich bliźnich od Zagłady zaplanowanej i realizowanej przez niemieckich okupantów”.

Osoby pomagające Żydom różnie motywowały swe czyny – miłością bliźniego, nauką Kościoła, obywatelskim obowiązkiem czy zwykłą ludzką przyzwyczajoną. Nierzadko takie ryzyko podejmowano z chęci zysku. Niezależnie od motywacji każdy przejaw pomocy świadczonej Żydom był wyrazem największego heroizmu, zważywszy na grożącą za to karę śmierci, wyznaczoną przez Niemców na terenie okupowanej przez nich Polski.

FOT. Z ARCHIWUM CÓRKI, ZOFII KOWAL

Stefania i Józef Waclawikowie przed swoim ubogim domem w Mszanie Dolnej

W tym czasie warto przypomnieć bohaterów naszego regionu, Stefanię i Józefa Waclawików z Mszany Dolnej, którzy za pomoc okazaną bezinteresownie Żydowi w czasie wojny zostali uhonorowani odznaczeniem Sprawiedliwi wśród Narodów Świata.

Sprawiedliwi wśród Narodów Świata

Tytuł Sprawiedliwego wśród Narodów Świata przyznawany jest przez Państwo Izrael ludziom z całego świata za bezinteresowną pomoc udzielaną Żydom prześladowanym przez nazistowskie Niemcy podczas II wojny światowej. Dotychczas tytuł Sprawiedliwego otrzymało ponad 27 tysięcy osób z 51 krajów, w tym ponad siedem tysięcy Polaków. Jest to najwyższe cywilne odznaczenie państwowe Izraela. Tytułem Sprawiedliwego wśród Narodów Świata honorowane są osoby, które

w czasie Zagłady podjęły bezinteresowne działania na rzecz ocalenia jednego lub więcej Żydów. Pomoc Żydom najczęściej polegała na doraźnym lub długotrwałym ukrywaniu osoby lub osób, organizowaniu dla nich kryjówek, ucieczek z gett, dostarczaniu fałszywych dokumentów tożsamości, pieniędzy, żywności, odzieży czy leków.

Udzielanie pomocy prześladowanym Żydom, czy to bezinteresownie, czy za opłatą, niosło za sobą duże ryzyko. W krajach znajdujących się pod okupacją niemiecką wszelka pomoc Żydom była surowo karana. W zależności od miejsca, sankcje były zróżnicowane – od kary finansowej czy utraty pracy bądź mienia, przez pobicie, więzienie, roboty przymusowe i obóz koncentracyjny, aż po karę śmierci. W okupowanej przez Niemców Polsce, a także w innych krajach Europy Wschodniej, na Ukrainie, Białorusi czy w Serbii, ka-

Odnaczenie Sprawiedliwy wśród Narodów Świata

rano najsurowiej. Z dotychczasowych badań Instytutu Pamięci Narodowej wynika, że za udzieloną pomoc śmierć poniosło kilkaset osób (znana jest tożsamość 341 z nich).

Kto może zostać Sprawiedliwym?

O nadaniu tytułu Sprawiedliwego wśród Narodów Świata decyduje Instytut Yad Vashem w Jerozolimie za pośrednictwem specjalnej komisji, która rozpatruje składane wnioski. W komisji zasiadają historycy i świadkowie historii. Kluczowym dokumentem do podjęcia decyzji o przyznaniu tytułu jest relacja osoby, która otrzymała pomoc. Część wniosków, ze względu na niewystarczającą ilość dokumentacji bądź relacje świadczące o zysku czerpanym ze świadczonej pomocy, zostaje odrzucona.

Sprawiedliwi w tradycji żydowskiej

Na każdym medalu wręczanym Sprawiedliwym, prócz nazwiska odznaczonych, widnieją słowa: „Kto ratuje jedno życie, ratuje cały świat”. Pochodzą one z Talmudu, zbioru praw religijnych obowiązujących w judaizmie.

Jest piękna żydowska legenda, która mówi, że wobec ogromu zła na świecie, sprawiedliwy Bóg zniszczyłby go za karę, gdyby nie fakt, że w każdym pokoleniu żyje 36 Chasidim – Sprawiedliwych, którzy podtrzymują świat w istnieniu. To

ze względu na nich Bóg powstrzymuje swój gniew. To często skromni, nierzucający się w oczy, ale dobrzy, szlachetni ludzie, których imiona zna tylko Bóg. Zaś Sprawiedliwi wśród Narodów Świata, Chasidim umot HaOlam to osoby, które bezinteresownie, często z narażeniem życia własnego i swoich bliskich, ratowały z zagłady żydowskie rodziny, dzieci, pojedyncze osoby. Warunek jest taki, że są to nie-Żydzi oraz że czyniły to całkowicie bezinteresownie, wiele ryzykując. Jak nasi, mszańscy Sprawiedliwi, Stefania i Józef Wacławikowie – opowiedziała Urszula Antosz Rekucka prezes Fundacji Sztetl Mszana Dolna w wywiadzie udzielonym Gazecie Krakowskiej w 2021r.

Stefania i Józef Wacławikowie – Sprawiedliwi z Mszany Dolnej

Poszczycić się możemy, że również w mszańskiej społeczności znaleźli się ludzie, którzy zostali zaliczeni do grona Sprawiedliwych. To Stefania i Józef Wacławikowie, małżeństwo z Mszany Dolnej, przechowujący blisko 3 lata nieznanego sobie wcześniej Żyda, Maurycego/ Mosze Jereda z Bielska-Białej, którego przesiedlono do Mszany Dolnej wraz z rodziną.

Pamiętnego dnia 19 sierpnia 1942r. podczas masowej egzekucji Żydów na Pańskim w Mszanie Dolnej zo-

na i córka Mosze Jereda zostały zamordowane. On sam uniknął śmierci, ponieważ znalazł się w niewielkiej grupie młodych i sprawnych mężczyzn, których hitlerowcy postanowili wykorzystać do ciężkich robót. Skierowano go do pracy w kamieniołomie w okolicy Tenczyna. Po jakimś czasie udało mu się uciec wraz z kilkoma towarzyszami. Dla bezpieczeństwa postanowili się rozdzielić. Zmęczony pracą ponad siły, zrozpaczony i niepewny jutra Mosze Jered, któregoś nocy dotarł do niewielkiej, samotnej chaty pod Małą Górą. Coś sprawiło, że postanowił zapukać...

„Czego ty człowieku szukasz w tej zimnej, dżdżystą noc?” słyszy od biednie ubranego, ale „o poczciwej twarzy” człowieka, który otwiera mu drzwi. Gdy wyznaje, że jest Żydem, uciekinierem i że oddaje się w jego „ręce i sumienie”, mężczyzna znika, lecz po chwili wychodzi z kawałkiem czarnego placka, a następnego dnia oświadcza rodzinie, że chyba „w tym roku będzie urodzaj na kartofle, gdyż przybyła jeszcze jedna dusza, a to zapewne znak od Boga”. W ubogiej chacie bez podłogi, w jednej izbie, gdzie z rodzicami mieszkała jeszcze siódemka młodszych dzieci (najmłodsza, 13-miesięczna Zosia), Mosze spędzi czas aż do wyzwolenia w styczniu 1945 r. Dzielą się z nim wszystkim, razem przeżywają biedę, czasem głód, on pomaga w gospodarce, zaś w razie zagrożenia ucieka do lasu lub istniejącej

Tablice w Ogrodzie Pamięci w Instytucie Yad Vashem w Jerozolimie zawierające nazwiska naszych Sprawiedliwych wśród Narodów Świata

Stefania i Józef Waćławikowie - Sprawiedliwi z Mszany Dolnej

do dziś piwniczki. Nazywali go Władkiem, takie imię nosił ich syn, który wcześniej opuścił rodzinny dom. Po wyzwoleniu nadal utrzymywali kontakt, żyli się przez te lata.

Po wojnie Mosze Jered wyjechał do Izraela, jednak utrzymywał kontakt ze swoimi dobroczyńcami.

„Nigdy o was nie zapomnę i zawsze z szacunkiem i miłością o Was myślę” – pisał do Waćławików z Izraela. Podpisał się, jak zawsze: „Wasz Władek”.

W 1985 r. Mosze Jered wystąpił do Instytutu w Yad Vashem o uhonorowanie Stefanii i Józefa Waćławików odznaczeniem Sprawiedliwych wśród Narodów Świata. Dał również świadectwo o bezinteresowności państwa Waćławików, czego owocem jest odznaczenie przyznane przez Instytut Yad Vashem. Tytuł ten nadano im 6 lutego 1986r. Stefania Waćławik nie doczekała tego wyróżnienia, zmarła 23.06.1981 r. w wieku 76 lat. Józef Waćławik zmarł 16.05.1989 r. dożywszy 91 lat. Za swego życia nie doczekali się uznania ani w swoim mieście, ani Polsce. Przez wiele lat Stefania i Józef Waćławikowie

pozostawali zapomniani. W 2020 roku, staraniem Fundacji Sztetl Mszana Dolna upamiętniono Sprawiedliwych z Mszany Dolnej przez posadzenie na miejskim rynku Dębu Pamięci i wykonanie tablicy pamiątkowej. Odsłonięcia tablicy, upamiętniającej Stefanię i Józefa Waćławików, dokonała córka mszańskich Sprawiedliwych – Zofia Kowalczyk z rodziną podczas obchodów rocznicy Zagłady mszańskich Żydów.

Stefania i Józef Waćławikowie pochowani są na cmentarzu w Mszanie Dolnej.

Dzisiaj z dumą powinniśmy ich przypomnieć i skłonić głowę przed ich dobrocią, odwagą i prawością.

Na www.sztetlmszanadolna.com znaleźć można więcej informacji o rodzinie Mosze Jereda, wiele dokumentów, a wśród nich treść wniosku Mosze Jereda o przyznanie tytułu Sprawiedliwych wśród Narodów Świata, w którym opisuje szczegóły trzech lat ukrywania się u Państwa Waćławików z Mszany Dolnej.

Informacje zebrała ANNA PETRYCKA
Fot. www.sztetlmszanadolna.com

INFORMACJA WÓJTA GMINY MSZANA DOLNA W SPRAWIE WYBORÓW SOŁTYSÓW I RAD SOŁECKICH ZARZĄDZONYCH NA DZIEŃ 30 KWIETNIA 2023 ROKU

Informuję, że Rada Gminy Mszana Dolna Uchwałą Nr LVIII z dnia 27 lutego 2023 r. zarządziła wybory sołtysów i rad sołeckich we wszystkich sołectwach na terenie Gminy Mszana Dolna. Kandydatów do w/w organów sołectw można będzie zgłaszać w Gminnej Komisji Wyborczej w Urzędzie Gminy Mszana Dolna w godzinach od 8.00 do godziny 15.00 (w dniach pracy urzędu) pokój nr 31 i 32. Zgłoszenia kandydatów będą przyjmowane do dnia 14 kwietnia 2023 roku, do godziny 15.00. Druki zgłoszeń kandydatów na sołtysa i członków rady sołeckiej dostępne są w sekretariacie Urzędu Gminy (pokój nr 32) oraz na stronie Urzędu Gminy w zakładce: Wybory Sołtysów i Rad Sołeckich.

1. Kandydat na sołtysa musi:

- 1) posiadać bierne i czynne prawo wyborcze;
- 2) zamieszkiwać na terenie sołectwa, w którym kandyduje;
- 3) być wpisany do rejestru wyborców na terenie sołectwa, w którym kandyduje.

2. Zgłoszenia kandydata na sołtysa dokonuje mieszkaniec sołectwa uprawniony do głosowania. Do zgłoszenia dołącza

się zgodę na kandydowanie oraz listę osób popierających (przynajmniej 10 mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania).

3. Zgłoszenie listy kandydatów na członków rady sołeckiej może zawierać maksymalnie kandydaturę 5 osób, które podobnie jak kandydat na sołtysa muszą posiadać prawa wyborcze i zamieszkiwać na terenie sołectwa. Do listy muszą być dołączone pisemne zgody na kandydowanie oraz lista osób popierających obejmująca co najmniej 5 mieszkańców sołectwa.

4. Rejestracji kandydata na sołtysa i członków rady sołeckiej dokona Gminna Komisja Wyborcza, która w przypadku wad w zgłoszeniu wezwie zgłaszającego do ich usunięcia, wyznaczając termin do ich usunięcia.

Dodatkowe informacje dotyczące wyborów sołtysów i rad sołeckich można uzyskać telefonicznie pod nr 18 33 10 009 bądź w formie email: sekretarz@mszana.pl.

BOLESŁAW ŻABA
Wójt Gminy Mszana Dolna

Zmiana „warty” w olszowskiej filii Gminnej Biblioteki Publicznej

24. lutego 2023 r. na emeryturę przeszła Teresa Potaczek – bibliotekarka Biblioteki Publicznej w Olszówce. Dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Mszanie Dolnej pracowała od 01.10.1983 r.

Przez czterdzieści lat dbała o potrzeby czytelnicze, kulturalne i społeczne lokalnego środowiska. Z zaangażowaniem i pasją realizowała różne czytelnicze projekty, między innymi cykliczne Czytanie Bajek dla najmłodszych oraz spektakle Grupy Teatralnej „Pączuchy”.

– *Dziękujemy Pani Teresie za oddanie czytelnikom i książkom, za kompetencje, uśmiech życzliwość, dobrą współpracę i gotowość pomocy naszej bibliotekarskiej braci – wyrazy wdzięczności odchodzącej na emeryturę przekazały koleżanki z Gminnej Biblioteki Publicznej w Mszanie Dolnej z/s w Kasinie Wielkiej. – Życzymy, aby nadchodzący czas wypełniony był relaksem, dobrą zabawą, realizacją marzeń, aktywnościami na które zawsze „brakowało czasu”, a przede wszystkim rewelacyjnym zdrowiem – dodały.*

Na pożegnalnym spotkaniu podziękowania za długoletnią pracę złożyli Teresie Potaczek: Bolesław Żaba – Wójt Gminy Mszana Dolna, Jan Chorągwicki – Przewodniczący Rady Gminy Mszana Dolna, Jolanta Mardausz – Przewodnicząca Komisji Kultury Gminy Mszana Dolna, Joanna Michalik – Dyrektor

Powiatowej Biblioteki Publicznej w Limanowej, Maria Trzupiek – Instruktor Powiatowej Biblioteki w Limanowej, Elżbieta Ciężadlik – Dyrektor Gminnej Biblioteki Mszana Dolna wraz z pracownikami obecnymi, a także już emerytowanymi, Urszula Rzepka – Dyrektor Szkoły Podstawowej w Olszówce, Andrzej Gackowiec – sołtys wsi Olszówka, Panie ze Stowarzyszenia Koła Gospodyń Wiejskich w Olszówce z Przewodniczącą Haliną Kołodziej na czele, Wioletta Kraus – Prezes Stowarzyszenia Folklorystycznego „Olszowianie”, Zarząd OSP Olszówka wraz z Prezesem, Józefem Potaczkiem oraz Czytelniczy i Sympatycy GBP w Olszówce.

Przedstawieniem p.t. „Wróżki” Grupa Teatralna „Pączuchy” przygotowana przez Panią Teresę uświetniła pożegnalne spotkanie.

Na bibliotekarskim stanowisku Teresę Potaczek zastąpiła Edyta Kościelniak, której życzymy wielu sukcesów i satysfakcji z wykonywanej pracy – informuje Elżbieta Ciężadlik, Dyrektor GBP.

DYREKCJA I PRACOWNICY GBP
W MSZANIE DOLNEJ Z/S W KASINIE WIELKIEJ

Przedwiosenne działania i plany inwestycyjne

Droga do osiedla Rażne w Kasince Małej

Wiosna zapowiada się pracowicie ze względu na duże kwoty pozyskane przez gminę na inwestycje drogowe. W ramach przyznanych Gminie Mszana Dolna środków w kwocie **10.000.000,00 zł**, zagwarantowanych promesą Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach Programu Polski Ład z dnia 13 marca 2023 r. na realizację Inwestycji: *Budowa i modernizacja dróg gminnych na terenie Gminy Mszana Dolna* planujemy modernizację dróg w lokalizacjach:

- Nowa Wieś w Łętowie
- Daniele-Jędrzkowce w Kasince Małej
- Tatki – Kołbony w Glisnem
- Zarębki w Olszówce (II etap)
- Kalety w Kasinie Wielkiej.

Po okresie zimowym rozpoczęto kolejne inwestycje drogowe na terenie Gminy Mszana Dolna. Trwają prace budowlane związane z realizacją zadań:

Modernizacja drogi na osiedlu Rażne w miejscowości Kasinka Mała – koszt zadania wynosi 436.991,20 zł, będzie w całości pokryty ze środków własnych gminy.

Modernizacja drogi do osiedla Bielaki w miejscowości Mszana Górna – wartość inwestycji to 264.000,00 zł. Koszty poniesie gmina ze środków własnych.

Budowa drogi Olszówka – Zarębki – etap II – wartość zadania to 2.823.052,61 zł. W 2022 roku gmina otrzymała do-

tację na to zadanie z PGL Lasy Państwowe w ramach funduszu leśnego w wysokości 1.000.000,00 zł.

Budowa obiektu mostowego w ciągu drogi do osiedla Karkulki w miejscowości Łostówka. Inwestycja realizowana jest w formule *zaprojektuj i wybuduj*. Wartość zadania to 323.235,62 zł. Finansowanie zapewniono w ramach środków własnych gminy.

Przebudowa drogi powiatowej nr 1615K Mszana Górna – Wilczyce w miejscowości Łętowe – wartość inwestycji 12.260.624,94 zł. Udział finansowy Gminy to 1.630.895,00 zł.

Gmina otrzymała dofinansowanie na modernizację kompleksu sportowego Orlik w Kasinie Wielkiej w kwocie 385.000,00 zł, którą wręczył nam uroczystie Minister Andrzej Gut-Mostowy. Na to samo zadanie otrzymaliśmy dodatkowo dotację z Urzędu Marszałkowskiego w kwocie 180.000,00 zł. Pieniądze te pozwolą na modernizację najstarszego Orlika w gminie, z którego korzysta Zespół Szkoły i Przedszkola w Kasinie Wielkiej, społeczność sołectwa Kasina Wielka oraz pensjonariusze zlokalizowanego w pobliżu Domu Pomocy Społecznej. To bardzo potrzebna i wyczekiwana inwestycja.

Wraz z nastaniem wiosny ruszyły rozpoczęte w ubiegłym roku budowy dróg, którym sprzyja dość ciepła aura. Prace

Mszana Górna – droga do osiedla Bielaki

kontynuuje także firma budująca kanalizację w Rabie Niżnej. Przygotowywany jest przetarg na budowę kanalizacji w części wsi Olszówka.

Przekazano place budowy pod studnie głębinowe w niektórych placówkach publicznych gminy. Niedługo rozpoczną się odwierty próbne. Zadanie pn. *Wykonanie studni głębinowych dla budynków użyteczności publicznej Gminy Mszana Dolna* obejmie szkoły podstawowe: nr 1 w Kasinie Wielkiej, nr 1 w Lubomierzu, w Łostówce, w Łętowie, Mszanie Górnej i Olszówce.

Gmina z dużym zaangażowaniem przygotowuje się do kolejnej perspektywy finansowej Unii Europejskiej. Opracujemy kilka projektów drogowych dla dróg gminnych, planujemy projektowanie kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalniami ścieków w Kasinie Wielkiej.

Nie zapominamy także o bezpieczeństwie mieszkańców. Trwają doświetlenia przejść dla pieszych, na ukończeniu są kolejne projekty chodników przy drogach wojewódzkich i powiatowych. W Kasinie Wielkiej trwa remont przepustów, co otworzy drogę do budowy chodników. Te zadania jednak muszą zainicjować zarządcy dróg, czyli Zarząd Dróg Wojewódzkich i Powiatowy Zarząd Dróg. Rolą Gminy będzie partycypacja w kosztach inwestycyjnych.

W celu poprawy bezpieczeństwa mieszkańców zabiegaliśmy wraz z Druhami z OSP w Mszanie Górnej o wyposażenie tej jednostki w nowy samochód bojowy. W ostatnich dniach uroczyście odebraliśmy od Ministra Edwarda Siarki promesę dotacji na to zadanie z budżetu państwa i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska. Łącznie uzyskaliśmy kwotę 550.000,00 zł co, uwzględniając wkład gminy w kwocie 400.000,00 zł czyni zakup samochodu bardziej realnym. Już w kwietniu przystąpimy do przetargu na wyłonienie dostawcy auta.

Droga powiatowa w Łętowie

Inspektor ds. Rozwoju i Funduszy Europejskich informuje o złożonych wnioskach w celu uzyskania przez gminę dofinansowania do planowanych zadań:

Złożono wniosek w ramach *Małopolskiej Tarczy Humanitarnej. Fundusze Europejskie dla Ukrainy* na zadanie pn. *Modernizacja mieszkań przeznaczonych do zakwaterowania uchodźców z Ukrainy*. Został on oceniony pozytywnie i Gmina Mszana Dolna otrzymała 50.000,00 zł. W ramach tych środków zrealizowana zostanie modernizacja kolejnych mieszkań w ośrodku zdrowia w Rabie Niżnej.

Staraniem Urzędu Gminy Mszana Dolna pozyskano również 20.000,00 zł ze środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości na realizację zadania pn. *Integracja, jako forma przeciwdziałania przestępczości*. Zadanie będzie w 100% finansowane z pozyskanej dotacji. W ramach niego zostanie zorganizowana akcja informacyjna przy udziale kół gospodyń wiejskich, które zorganizują piknik rodzinny, podczas którego będą przekazywane informacje dot. problemów przemocy w rodzinie oraz form wsparcia w sytuacjach kryzysowych. W ramach tego projektu KGW z terenu Gminy Mszana Dolna otrzymają również dodatkowe wyposażenie (m. in. warki, termosy, maszynki).

pozytywnie przebiegł proces weryfikacji wniosku o dofinansowanie zadania *Budowa żłobka w Mszanie Górnej*. Wysokość przyznanej dotacji na ten cel wynosi 1.075.860,00 zł.

Urząd Gminy złożył również wniosek o pomoc finansową pn. *Małopolskie OSP 2023 na Remont garażu bojowego i pomieszczeń socjalnych w OSP w Lubomierzu*. Kwota, o jaką się staramy to 55.908,00 zł. Czekamy na decyzję o przyznaniu dotacji.

Pracownicy Referatu Inwestycji i Zamówień
Publicznych Urzędu Gminy Mszana Dolna

Droga Zarebki w Olszówce

Śp. Czesław Stożek – Człowiek z sercem na dłoni

14 lutego 2023 roku dotarła do nas wiadomość o śmierci Czesława Stożka z Kasinki Małej. Jego śmierć dotknęła wielu mieszkańców Gminy Mszana Dolna i regionu.

Czesław Stożek urodził się 2 lipca 1952 roku w Kasince Małej. Całe swoje życie związał z tą miejscowością. Był jej oddany tak, jak swojej Rodzinie.

Najbardziej znany w okolicy budowlaniec, kierownik budów, wykonawca wielu inwestycji prywatnych, publicznych i kościelnych. Nauczyciel zawodu, aktywny członek Cechu Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Limanowej od 1981 roku. Przez swoich uczniów i pracowników pieszczotliwie nazywany „Tatą”.

Wieloletni członek Rady Parafialnej w Kasince Małej, zaangażowany w każdą sprawę tej wspólnoty – i tę remontowo – budowlaną, i organizacyjną, i codzienną.

Niezwykły filantrop. Czynił dobro po cichu, bez rozgłosu. Nikomu nie odmówił pomocy. Wspierał finansowo, rzeczowo, dobrą radą i pomocą ludzi, szkoły, stowarzyszenia, instytucje... Oddał serce kasinczańskiej społeczności, z jego ukochaną OSP i Orkiestrą Dętą Echo Gór na czele.

Był zapalonym kibicem sportowym. Przemierzył wiele kilometrów dróg aby wziąć udział w zawodach sportowych i na żywo wspierać naszych rodaków w ich zmaganiach.

Skromy, dobry, nie szukający poklasku, a jednocześnie bardzo znany, ceniony i szanowany człowiek.

Odszedł 14 lutego, w dniu szczególnie przez niego celebrowanym, w otoczeniu szczerze kochającej go Rodziny.

Za swoją aktywną pracę zawodową został odznaczony:

- Złotą i Srebrną Odznaką „Za szkolenie uczniów w rzemiośle”
- Honorową Odznaką Rzemiosła „Za zasługi w rzemiośle”
- Honorową Odznaką Izby Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Nowym Sączu „Za zasługi w rzemiośle”
- Honorową Odznaką Cechu Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Limanowej „Za zasługi w rzemiośle”.

„Nie umiera ten, kto trwa w pamięci żywych” – Czesław Stożek pozostawił swój trwały ślad nie tylko w pamięci, ale i w sercach wielu osób. Niech trwa!

MAGDA POLAŃSKA

Śp. Stanisław Kaleta

Radny Gminy Mszana Dolna ósmiej kadencji – 2018-2023

Stanisław Kaleta urodził się 27 kwietnia 1954 r. w Kasinie Wielkiej. Całe swoje życie związał z tą miejscowością, dbał o jej rozwój i wizerunek. Tutaj, wraz z żoną, Krystyną, prowadził gospodarstwo rolne. Piątka ich dzieci obdarzyła ich sporą gromadką wnucząt.

Sprawy Kasiny Wielkiej były dla niego zawsze bardzo ważne. Na sercu leżały mu kwestie społeczne; chętnie i z oddaniem się w nie angażował. Z zawodu był malarzem – swój fach wykorzystywał niosąc nieodpłatną pomoc miejscowej OSP, szkołom i innym organizacjom działającym na terenie Kasiny Wielkiej. Pomagał również potrzebującym mieszkańcom wsi.

Szczególnie upodobał sobie krzewienie zagórzańskiej kultury i kultywowanie tradycji naszych ojców. Wraz z żoną działał prężnie najpierw w strukturach zespołu Kasinianie, a potem Kasinianie – Zagórzanie (po połączeniu dwóch kasieńskich zespołów regionalnych) oraz Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju i Odnowy Wsi Kasina Wielka.

Chętnie włączał się w promocję swojej rodzinnej miejscowości oraz Gminy Mszana Dolna w kraju i poza jego granicami.

Przez mieszkańców Kasiny Wielkiej był darzony ogromnym szacunkiem. Swoje sprawy oddali bez wahania w jego ręce powierzając mu w wyborach samorządowych w 2018 roku mandat radnego.

Za swoją pracę społeczną został odznaczony medalem Zasłużony Działacz Kultury (2005 r.) oraz Brązowym Krzyżem Zasługi w (2006 r.).

Zmarł 6 lutego 2023 r.

Zapamiętamy go jako człowieka niezwykle życzliwego i pogodnego, zarażającego

dobrym humorem i spokojnym, rzeczowym podejściem do życia, niezwykle oddanego swojej Małej Ojczyźnie społecznika.

Będzie nam go bardzo brakowało!

BOLESŁAW ŻABA
Wójt Gminy Mszana Dolna

Fot. to część fotografii z albumu „Krakowiacy, Lachy, Górale stroje wsi małopolskiej”, Tom V Górale Zagórzańscy Górale Kliszczacy, Małopolskie Centrum Kultury SOKOŁ, Nowy Sącz 2020. Stanisław Kaleta był bardzo dumny z faktu, że był częścią tego przedsięwzięcia.

Nowoczesna technologia wsparciem dla szkoły

**Laboratoria
Przyszłości**

W Szkole Podstawowej w Łętowem odbyły się warsztaty dla nauczycieli dotyczące praktycznego wykorzystania innowacyjnego robota Photon, BeCreeo – zestawu z mikrokontrolerem, a także zestawów LEGO Education SPIKE Prime oraz Essential na zajęciach lekcyjnych. Warsztaty te to dalszy ciąg szkolenia, podczas którego nauczyciele zapoznawali się z podstawowymi informacjami dotyczącymi drukarki 3D, modelowania projektów oraz przygotowania wydruków gotowych modeli.

Podczas zajęć nauczyciele dowiedzieli się, jak poprzez zabawę angażować uczniów w rozwiązywanie problemów, wspierać kreatywność i krytyczne

myślenie. Dzięki kolorowym, kreatywnym zestawom oraz łatwym w użyciu pomocom do nauki programowania uczniowie będą mogli z zaangażowaniem odkrywać nowe, emocjonujące wyzwania nie tylko w sferze technologii.

Wykorzystanie nowoczesnych pomocy zakupionych w ramach programu to szansa na uzupełnienie warsztatu metodycznego nauczycieli o technologie przydatne w kształtowaniu kompetencji przyszłości.

Wyposażeni w nowe umiejętności nauczyciele będą mogli w pełni wykorzystać zakupione pomoce, a nasza szkoła będzie doskonalić najbardziej potrzebne kompetencje uczniów.

GENOWEFA HORNIK, dyrektor szkoły

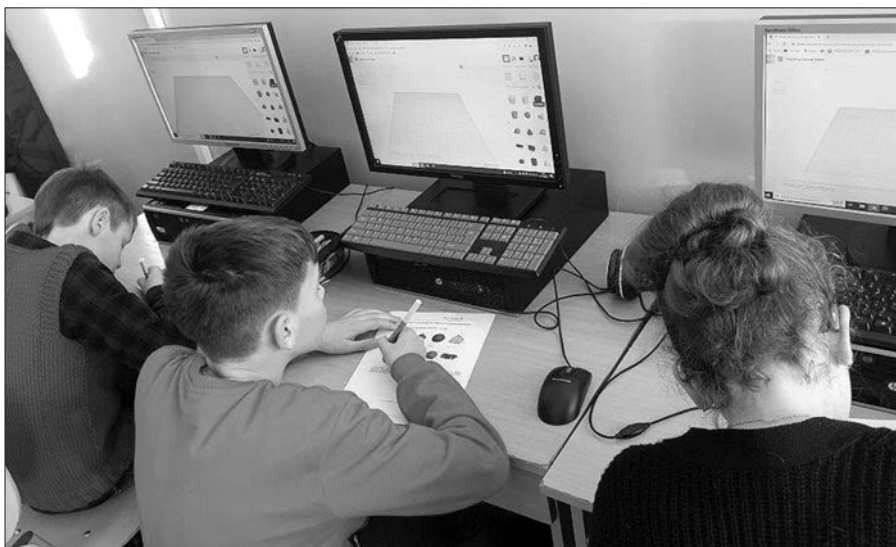
Warsztaty modelowania 3D w szkole podstawowej w Kasince Małej

Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 3 w Kasince Małej pracują na sprzętach pozyskanych w ramach programu Labo-

ratoria Przyszłości. Urządzenia zakupione w ramach projektu są sukcesywnie wykorzystywane na różnych zajęciach edukacyjno-wychowawczych, podczas imprez i uroczystości szkolnych. Klasa 6 tej placówki w pierwszym semestrze nauki na lekcjach techniki oraz informatyki jako pierwsza miała okazję zapoznać się z „magią” drukarki 3D. Na wyposażeniu kasinczańskiej trójki jest drukarka firmy Sygnis Adventures 3. Jest to sprawdzona konstrukcja od jednego z największych producentów drukarek 3D na świecie – firmy Flashforge.

W ramach cyklu zajęć lekcyjnych uczniowie z Zagródca zdobyli wiedzę w zakresie modelowania 3D. Dowiedzieli się m. in. czym jest grafika trójwymiarowa i czym różni się od grafiki rastrowej, czym jest wymiarowanie, jak pracować w przestrzeni trójwymiarowej, jak wymiarować bryły, zmieniać ich położenie względem siebie, jak wyrównywać i obracać konstrukcje w przestrzeni,

nauczyć się wielu nowych umiejętności i nabyć wyjątkowe kompetencje. To świetne narzędzie do rozwoju myślenia kreatywnego i logicznego, a także pracy zespołowej – podkreśla nauczyciel informatyki. – Kształtuje wyobraźnię i uczy

Wykorzystanie nowoczesnych pomocy zakupionych w ramach programu to szansa na uzupełnienie warsztatu metodycznego nauczycieli o technologie przydatne w kształtowaniu kompetencji przyszłości. Wyposażeni w nowe umiejętności nauczyciele będą mogli w pełni wykorzystać zakupione pomoce, a nasza szkoła będzie doskonalić najbardziej potrzebne kompetencje uczniów.

skupienia uwagi na realizacji zadania, rozwijając poczucie własnej skuteczności. Uczniowie wypracowują również umiejętności przestrzenne, takie jak wizualizację przestrzenną i rotację mentalną. Nauka pracy z drukarką 3D wpływa na elastyczność poznawczą, pokazując, że każda nowa technologia będzie w zasięgu możliwości uczniów.

WIESŁAW WASILEWSKI

jak wygląda proces inżynierii procesu projektowania i prototypowania.

Młodzi Zagródczanie nauczyli się również obsługi drukarki 3D, dowiedzieli się, czym jest druk 3D oraz polimery – filamenty, ich rodzaje i właściwości, poznali najważniejsze elementy drukarki 3D.

Wychowankowie kasinczańskiej trójki w ramach tworzenia modeli i prototypowania zrobili pomoce dydaktyczne oraz przedmioty użytkowe: m. in: klocki konstrukcyjne, breloki do kluczy, narzędzia pomiarowe, zasuwkę do drzwi, gry i łamigłówki logiczne, pojemniki i organizery, pieczątki motywacyjne, cyfry i litery, stojaki na książki i telefon. Każdy z tych projektów jest wykorzystywany w dalszej części warsztatów.

– *Projektowanie przestrzenne i druk 3D pozwalają młodym ludziom*

Jaśka z Gorców malarstwo na szkle

O tym, jak wszechstronnie utalentowanym i pełnym pasji człowiekiem był Jan Fudala mogliśmy przekonać się 17 marca. W to piątkowe popołudnie w murach Biblioteki Publicznej w Mszanie Dolnej zebrało się grono osób chętnych, by poznać jego twórczość.

Celem spotkania była promocja albumu „Zakopiańskie malarstwo na szkle. Jan Fudala” wydanego przez Zakopiańskie Centrum Kultury. Słowo wstępu wygłosiła dr Małgorzata Wonuczka-Wnuk z Centrum Kultury Rodzimej w Willi Czerwony Dwór, która wprowadziła zebranych w temat wydarzenia. Swoimi informacjami i wspomnieniami o artyście i jednocześnie bliskim jej koleędzie zachęciła do wysłuchania wykładu o intrygującej postaci Jana Fudali.

Jego sylwetkę przybliżyła szczegółowo dr Katarzyna Ceklarz, współautorka albumu. Barwne opowieści dotyczące Jaśka z Gorców pozwoliły uświadomić sobie, jak emocjonujące i ciekawe życie wiódł. Nie mogło być przecież inaczej – niezwykle energiczny, pełen tempera-

Jan Fudala

FOT. USMIECH RABKI, KATARZYNA SIEWIEC

mentu i chęci do działania zarażał wokół pozytywnym nastawieniem i entuzjazmem. Świetny biegacz narciarski, pedagog, założyciel i kierownik zespołów regionalnych, a przy tym kreatywny poeta, malarz, aktor i niezrównany tancerz. O tym ostatnim zebrani przekonali się podczas projekcji fragmentu filmu „Ród Gąsieniców”, gdzie Jan Fudala wykonał żywiołowy taniec do dziś wspominany i podziwiany przez wielu regionalistów.

Meritum spotkania, a więc twórczość malarska Jana Fudali, ukontentowało wszystkich zebranych. Mogli bowiem ujrzeć przykładowe obrazy artysty. A było co oglądać! Dynamiczne i pełne kolorów dzieła przykuwały wzrok każdego. Nie sposób przejść obok nich obojętnie. Scenki przedstawiające góralskie żywobycie są pełne ekspresji, jak również refleksji. Można z nich wyczytać temperament artysty, jego wrażliwość i głębię, a także ogromne poczucie humoru. Śleboda, której hołdował i wartości góralszczyzny wylewają się z ram obrazów i ukazują, że był nimi przesiąknięty na wskroś.

Jan Fudala był zawsze „jakiś” – słowa te brzmiały nam w uszach do dziś. W rzeczy samej, jego twórczość i dokonania świadczą o tym, jak niezwykłą osobą pozostawał. Szczęściem osiadł w Gorcach, gdzie do śmierci pracował i działał aktywnie na rzecz kultywowania tradycji zagórzańskiej. Był m. in. kierownikiem zespołu regionalnego „Zagórzanie” z Kasiny Wielkiej (jego „prześciowa” nazwa to „Zagórze”) oraz Dyrektorem Muzeum in. Wł. Orkana w Rabce-Zdroju; co więcej, był znawcą i wielkim miłośnikiem twórczości patrona tego miejsca dedykowanego kulturze ludowej Zagórzan. W 2004 roku wydał książkę pt. „Kto się cieszy, ten nie grzeszy”, która jest opowieścią z pogranicza fikcji i literatury faktu poświęconą rodzinie i ukochanemu przysiółkowi Olszówki „Jasionów”, skąd wywodzi się Ród Fudalów. Z sentymentem wspominał rodzinne strony, a więc Olszówkę, w której się wychowywał. Śpiewkami i melodiami zagórzańskimi nawiązała do tego podczas spotkania rodzinna kapela Kościelnioki reprezentująca Stowarzyszenie Miłośni-

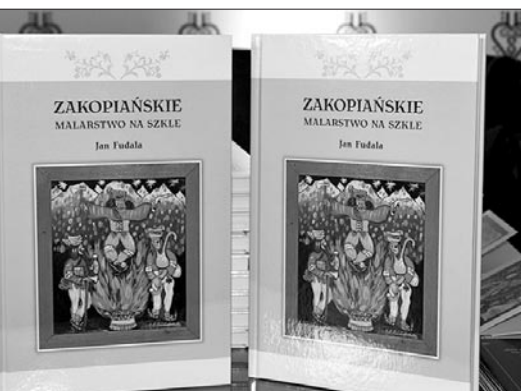
ków Kultury Góralskiej Pod Cyrlom, z bliskiej artystce Olszówki.

Słowa wdzięczności za podtrzymanie pamięci o Janie Fudali skierował w stronę dr Małgorzaty Wonuczko-Wnuk Wójt Gminy Mszana Dolna, Bolesław Żaba. Wyraził również uznanie dla pracy dr Katarzyny Ceklarz, która bardzo wnikliwie pochyliła się nad postacią zagórzańskiego artysty. Dzięki temu powstał album przedstawiający jego twórczość malarską, do nabycia którego gorąco Was zachęcamy. Intensywne barwy, wigor i ekspresja – tak widział świat Jasiek z Gorców, niech więc w codzienności przyświecają one i nam!

Wydarzenie zorganizowano w ramach budowy marki lokalnej Zagórzańskie Dziedziny, przy współpracy z Centrum Kultury Rodzimej w Willi Czerwony Dwór w Zakopanem. Jego Partnerami byli: Miejska Biblioteka Mszana Dolna oraz PTL Mszana Dolna.

Zaproszenie na spotkanie przyjął m. in. Władysław Fudala, brat Jaśka z Gorców.

Wdzięczność za przypomnienie barwnej postaci Jana Fudali bukietami

Zagórzańskie Dziedziny
oraz Zakopiańskie Centrum Kultury, Centrum Kultury Rodzimej
w willi Czerwony Dwór w Zakopanem
zapraszają na promocję albumu

Zakopiańskie malarstwo na szkle. Jan Fudala

W programie:

- prezentacja albumu - dr Małgorzata Wonuczka - Wnuk
- projekcja filmu o wystawie prac Jana Fudali
- wykład „Życie i twórczość Jana Fudali” - dr Katarzyna Ceklarz
- zagórzański akcent muzyczny - Kapela Kościelnioki z Olszówki

WSTĘP WOLNY!

➤ **17 marca 2023 r.**

➤ **godz. 17⁰⁰**

➤ **Miejska Biblioteka w Mszanie Dolnej**

Zapraszamy!

Organizatorzy: **ZAKOPANE**

Partnerzy:

 Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

for Piotr Kuczał

wiosennych kwiatów wyrazili przedstawiciele zagórzańskich samorządów: Miasta Mszana Dolna, Gminy Mszana Dolna oraz Gminy Niedźwiedź.

KLAUDIA GAWRONEK

Zakopiańskie malarstwo na szkle. Jan Fudala” to czwarty album o malarstwie na szkle wydany przez Zakopiańskie Centrum Kultury, Centrum Kultury Rodzimej w willi Czerwony Dwór, poświęcony nietuzinkowym artyście. Jan Fudala, znany jako „Jasiek z Gorców”, był człowiekiem renesansowym, pisarzem, poetą, satyrykiem, instruktorem zespołów góralskich, znakomitym tancerzem i aktorem filmowym. Był także

sportowcem, zawodnikiem, trenerem, wychowawcą młodzieży, muzealnikiem i społecznikiem. Ale nade wszystko był malarzem. Uprawiał vitrochromię pozostawiając po sobie znaczącą spuściznę, rozproszoną pośród znajomych, przyjaciół i koneserów sztuki. W albumie znalazły się zdjęcia obrazów ze zbiorów prywatnych oraz zdjęcia archiwalne, m.in. ze zbiorów Piotra Kuczaja. Autorką tekstu do albumu jest Katarzyna Ceklarz, autorem zdjęć Paweł Murzyn. Koncepcję albumu i opracowanie przygotowała Małgorzata Wnuk – informowali w zaproszeniu na wydarzenie organizatorzy promocji albumu.

Kapituła obradowała po raz drugi

Kapituła Znak Promocyjnego ZAGÓRZAŃSKIE DZIEDZINY obradowała po raz drugi. W trakcie posiedzenia rozpatrywała wnioski o przedłużenie obowiązywania Umowy Licencyjnej na używanie i posługiwanie się Znakiem Promocyjnym Zagórzańskie Dziedziny oraz oceniła nowe propozycje najwyższej jakości produktów, usługi inicjatyw pretendujących do wyróżnienia markowym znakiem jakości.

Zacne grono członków kapituły: Katarzyna Ceklarz (doktor nauk humanistycznych w zakresie etnologii i antropologii kulturowej, socjolog, a także wykładowca Podhalańskiej Państwowej Uczelni Zawodowej w Nowym Targu na kierunku turystyka, przewodnik beskidzki, autorka wielu publikacji dot. kultury ludowej regionu), Olga Gałek (specjalistka ds. marek lokalnych, twórca autorskiej metody budowania marek lokalnych), Andrzej Zarych (dyrektor MCK SOKÓŁ w Nowym Sączu, nauczyciel akademicki, dziennikarz radiowy, telewizyjny i prasowy, w swojej działalności duży nacisk kładzie na promocję walorów krajobrazowych, turystycznych, uzdrowiskowych, historycznych i kulturowych Sądecczyzny), ks. Jan Zajac (propagator kultury ludowej i aktywnego stylu życia) obradujące pod czujnym okiem swojego przewodniczącego, Marka Panka (radcy prawnego, popularyzatora turystyki górskiej, przewodnika beskidzkiego) postanowiło przedłużyć

ZAGÓRZAŃSKIE DZIEDZINY

prawo do użytkowania i posługiwania się Znakiem Promocyjnym ZAGÓRZAŃSKIE DZIEDZINY pięciu podmiotom. Takim przywilejem mogą się poszczycić:

- Centrum Edukacji i Rozwoju eMKA w Kasince Małej – przedłużenie obowiązywania umowy dot. usługi: Pośrednictwo sprzedaży produktów lokalnych „Punkt sprzedaży produktu lokalnego i Zagórzańska księgarenka”
- Koło Gospodyń Wiejskich Łętowe – przedłużenie obowiązywania umowy dot. usługi: Oferta edukacyjna „Zagórzańskie smaki” – warsztaty gotowania tradycyjnych potraw kuchni zagórzańskiej
- Krakowski Szkolny Ośrodek Sportowy w Krakowie Baza Szkoleniowa – Wypoczynkowa „Lubogoszcz” w Kasince Małej – przedłużenie obowiązywania umowy dot. usługi: Oferta turystyczna w Bazie Szkoleniowa – Wypoczynkowej „Lubogoszcz” w Kasince Małej”
- Stowarzyszenie Miłośników Kultury Góralskiej „Pod Cyrylom” z Olszówki – przedłużenie obowiązywania umowy dot. usługi: Warsztaty taneczno – muzyczne „Pieca zadym nie troncojcie”
- Piotr Woźniak, Pasięka u Piotra Woźniaka z Koniny – przedłużenie obowiązywania umowy dot. produktu: Miód wielokwiatowy z Pasięki u Piotra Woźniaka z Koniny.

Te małe i duże markowe kroki i działania laureatów I edycji sprawiły, że oferta pod marką Zagórzańskie Dziedziny jest pełna, wyrazista i atrakcyjna – podczas posiedzenia Kapituły podkreśliła Olga Gałek. Marka Zagórzańskie Dziedziny zdobyła produkty, katalogi, strony www i media społecznościowe użytkowników znaku. To sprawia, że inni przedsiębiorcy chcą dołączyć do grupy, która przyciąga klientów i eksponuje walory Zagórzańskich Dziedziny. Nie do przecenienia są relacje

Marcowe spotkanie skupionych wokół Zagórzańskich Dziejzin Partnerów i Kreatorów naznaczone było jubileuszami

Pierwszy z nich, mniejszy, to pięciolecie dziedzinnych działań. Fakt ten stał się okazją do krótkiego podsumowania podejmowanych inicjatyw, kilku wspomnień z tego okresu i małego świętowania – odśpiewano gromkie „Sto lat” dla tych, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do budowy zagórzańskiej marki lokalnej, „zamoczono” usta w szampanie i złożono sobie życzenia kolejnych pięknych rocznic sygnowanych promocją Ziemi Zagórzańskiej.

Uczestnicy spotkania życzyli sobie nawzajem takiego jubileuszu, jaki w tym roku obchodzi gospodarz markowego spotkania – KSOS Baza Lubogoszcz. To szczególne miejsce na mapie Zagórzańskich Dziejzin istnieje już 100 równych lat. Uroczystość z tej okazji zaplanowano na niedzielę, 4 czerwca. I to właśnie od dyskusji na temat organizacji wydarzenia jubileuszowego rozpoczęto posiedzenie. Obecny na spotkaniu Wicedyrektor Krakowskiego Szkolnego Ośrodka Sportowego, Jerzy Kościelny, przedstawił zarys planowanej uroczystości. Omówiono wstępny plan działania przy organizacji tego wydarzenia oraz zakres współpracy z przedstawicielami Zagórzańskich Dziejzin. Uczestnicy spotkania przedstawili swoje propozycje, pomysły, omówio-

pomiędzy użytkownikami znaku, którzy podkreślają, że markowa grupa wspiera się i z dumą poleca nawzajem wybitne, lokalne produkty.

– *Informacje na temat kolejnych produktów, usług i inicjatyw ściśle związanych z Regionem Zagórzańskim i charakteryzujących się najwyższą jakością, którym Kapituła przyznała prawo do użytkowania i posługiwania się Znakiem Promocyjnym ZAGÓRZAŃSKIE DZIEDZINY zdradzimy Wam po uroczystej gali* – informuje Bolesław Żaba, Wójt Gminy Mszana Dolna, inicjator i koordynator marki lokalnej Zagórzańskie Dziejzin. – *Dzisiaj uchylimy jedynie rąbka tajemnicy i powiemy, że już niedługo na naszym rynku pojawi się siedem nowych produktów, pięć usług i jedna inicjatywa, które Kapituła Znaku Promocyjnego ZAGÓRZAŃSKIE DZIEDZINY postanowiła wyróżnić znakiem jakości. Warto dodać, że to grono oceniających było pod wrażeniem prezentacji kolejnych dziedzinnych podmiotów.*

Obrady Kapituły odbyły się po raz kolejny w gościnnych progach JANDA Resort & Conference w Mszanie Dolnej, który jest Partnerem Zagórzańskich Dziejzin i użytkownikiem dziedzinnych znaku jakości.

MAGDA POLAŃSKA

no formę Jubileuszu i przedstawiono planowane ramy czasowe wydarzenia. A doświadczenia w zakresie współpracy Partnerów i Kreatorów Zagórzańskich Dziejzin z KSOS Baza Lubogoszcz (Partnerem Zagórzańskich Dziejzin oraz Użytkownikiem Znak Promocyjnego ZAGÓRZAŃSKIE DZIEDZINY) są pięcioletnie. Wspólne działania, podejmowane inicjatywy i odbierane korzyści spowodowały podjęcie decyzji o współpracy przy organizacji święta dla 100-latki.

Dziejzinne spotkanie stało się również okazją do przetestowania kolejnych propozycji warsztatowych, które niebawem wpisane zostaną do ogólnej oferty Zagórzańskich Dziejzin. Już w drodze do Bazy sprawdzano propozycję „żywego informatora”. A co to takiego? Wędrującym po Ziemi Zagórzańskiej towarzyszy człowiek, który opowiada im ciekawostki o regionie. Trasę wybierają turyści i to oni organizują wyprawę, natomiast „żywy informator” dzieli się z nimi swoimi wiadomościami na temat okolic, które właśnie mijają.

– *Nam ta propozycja bardzo przypadła do gustu, a czas, jaki spędziliśmy na wejście do Bazy Lubogoszcz jakoś dziwnie się wydłużył. Opowieści było sporo, a po drodze postanowiliśmy zobaczyć również Żabie Oczko, pięknie napelnione wodą o tej porze!* – wspominają Zagórzanie.

Wizytę w Bazie zakończono również warsztatami. Tym razem trzeba było własnoręcznie wykonać zabawkę dziecięcą. Aktywność ta nawiązuje do tradycji robienia kukiełek, którymi dawniej bawiły się dzieci. Lalki takie wykorzystywano przykładowo do szopek bożonarodzeniowych i do zabawy – dla najmłodszych.

– *Każdy uczestnik przeprowadzonych warsztatów miał do wykorzystania różne materiały i tkaniny naturalne, z których samodzielnie wykonał kukiełkę* – informuje kierowniczka Bazy Lubogoszcz. Było przy tym dużo fajnej zabawy i jeszcze większej integracji.

MARIA GRZĘDA

Fot. Monika Kościelniak, Dorota Kościelniak

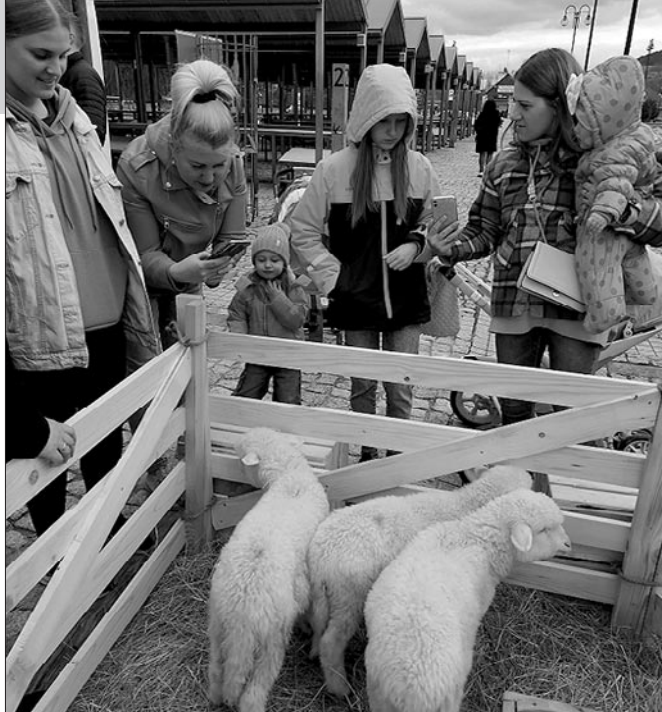

Zagórzański Jarmark Wielkanocny

W Zagórzańskich Dziejzinach w niedzielę, 26 marca, w kalendarzu wydarzeń przygotowane były dwie propozycje: w Mszanie Dolnej przedświąteczny jarmark i Zagórzańska Msza św. Często się tak zdarza, że kilka imprez w naszej okolicy ma tę samą datę, jednak nie jest to problemem dla sprawnych organizatorów. Można było sobie tak zaplanować niedzielę, by skorzystać z bogatych stoisk na jarmarku i pojawić się w pięknej drewnianej świątyni w Lubomierzu.

Prognozy na weekend, lub jak kto woli „zapiątek”, były optymistyczne, więc nawet pojawili się turyści z górkim ekwipunkiem. A, że chodzili po naszych górach, wiemy to z innej relacji i ubłoconych butów... Można tutaj wymienić choćby „turystyczną” rodzinę, znaną w mediach społecznościowych jako „Mamo, a daleko jeszcze”, która ciekawa dzieżinnnych atrakcji spędziła w regionie cały dzień! Gratulujemy tak świetnie opracowanej wycieczki i cieszymy się ogromnie, że nas odwiedzili!

Mamy się czym pochwalić, świadczyły o tym przygotowane świąteczne stoły: liczne ozdoby sznurkowe i kordonkowe: jajka, kurki, koszyczki i koralikowa biżuteria, kompozycje i dekoracje z wiosennymi akcentami prosto na świąteczny stół, kipiące kolorami palmy wielkanocne, wianki, serwety i obrusiki, pisanki i ozdobne wydumuszki, malowane akware-

le, publikacje lokalnej autorki i poetki Władysławy Anny Jamróz, turystyczne mapy i promocyjne wydawnictwa z Powiatu Limanowskiego, moc drobiazgów i ceramicznego rękodzieła... Do tej bogatej listy jeszcze coś smakowitego: pięknie zdobione pierniczki – debiut Ewy na naszym jarmarku, pyszne gorczańskie sery podpuszczkowe, które w różnych wersjach: z ziołami, z czarnuszką, z kozieradką znikają bardzo szybko, miodne stoiska od gości, którzy przyjechali do nas pierwszy raz z Męciny, jak i od naszych zaprzyjaźnionych pszczelarzy z Koniny. Stoisko Woźniaków kusilo miodnymi słodkościami, ale jak zawsze Monika zaskakuje pomysłowością i tym razem zapraszała jeszcze na ciepłe proziaki z masłem czosnkowym, mniem! Do tego wszystkiego przy stoisku pięknych olszowianek unosił się zapach aromatycznej „sodry” – tradycyjnej zupy wielkanocnej, zwanej również też w naszych stronach „święconką”. Stowarzyszenie Miłośników Kultury Góralskiej „Pod Cyrlo” pochwaliło się również świątecznymi wypiekami, pojawiły się pięknie ozdobione mazurki i drożdżowe baranki.

Największy zachwyt to żywy inwentarz – ogromna atrakcja dla maluchów – trzy małe puchate baranki, które można było głaskać do woli i zachwycać się ich wyglądem. Monika Kościelniak, dumna właścicielka stada, odpowiadała na każde pytania związane z hodowlą owiec. Jej pomysł, by w ten sposób uatrakcyjnić nasz wielkanocny jarmark, sprawdził się, za co ogromnie dziękujemy, to nie jest mały wysiłek by wszystko dobrze zaplanować. Dzięki temu zrodziły się kolejne pomysły, ale o tym już przy kolejnej edycji jarmarku. Przypominamy, zgodnie z przyjętą zasadą, spotykamy się zawsze dwa tygodnie przed świętami, czy to Wielkanocą, czy Bożym Narodzeniem, zawsze na placu targowym w Mszanie Dolnej. Do zobaczenia w kolejnej edycji!

Patronat Honorowy nad Zagórzańskim Jarmarkiem Wielkanocnym objęli: Witold Kozłowski Marszałek Województwa Małopolskiego oraz Mieczysław Uryga Starosta Limanowski.

AGNIESZKA JÓZEPIAK-LEWANDOWSKA

Fot. Miasto Mszana Dolna

„Zagrojcie ta Turoniowi” XXII Powiatowy Przegląd Zespołów Kołędniczych

W dniach 21-22 stycznia 2023 r., po dwuletniej przerwie spowodowanej pandemią, odbył się XXII Powiatowy Przegląd Zespołów Kołędniczych „Zagrojcie ta Turoniowi”. W gościnne progi Szkoły Podstawowej nr 2 w Lubomierzy zawitały liczne grupy kołędnicze z terenu całego powiatu limanowskiego, które zaprezentowały tradycje kołędnicze ze swoich miejscowości, a także duże zdolności artystyczne.

Organizatorami przeglądu byli Urząd Gminy Mszana Dolna, Starostwo Powiatowe w Limanowej oraz Szkoła Podstawowa nr 2 w Lubomierzu.

Przed licznie zgromadzoną publicznością zaprezentowało się kolejno 30 grup kołędniczych, wyłonionych na przeglądach gminnych lub wytypowanych przez gminne instytucje kultury. Należy podkreślić, że wszystkie grupy zaprezentowały wysoki poziom artystyczny, podkreślony odpowiednio dobraną charakterystyką, strojami i rekwizytami. Zwycięzców w poszczególnych kategoriach wyłoniła komisja konkursowa, w składzie Benedykt Kafel – etnograf, prof. dr hab. Stanisław Węglarz – etnolog, Piotr Lulek – regionalista, muzyk. Sprawne przeprowadzenie przeglądu możliwe było także dzięki konferansjerom – Paulinie Malec i Marcinowi Cyrkowi.

Tegoroczny XXII Powiatowy Przegląd Zespołów Kołędniczych uświetniły występy Orkiestry Dętej w Mszanie Górnej pod przewodnictwem kapelmistrza Michała Myszy, chóru parafialnego „Jutrzenka” z Lubomierza pod przewodnictwem Artura Majchrzaka, uczniów Szkoły Podstawowej nr 2 w Lubomierzu występujących również w ramach Związku Podhalan Oddział Górali Zagórzańskich w Lubomierzu oraz zespołu „Madeje i Przyjaciele”.

Wydarzenie cieszyło się dużym zainteresowaniem ze strony publiczności, która chętnie oklaskiwała uczestników. Podczas XXII Powiatowego Przeglądu Zespołów Kołędniczych „Zagrojcie ta Turoniowi”, nie zabrakło przedstawicieli władz samorządowych powiatu limanowskiego i gminy Mszana Dolna, na czele ze starostą powiatu Mieczysławem Urygą, wicestarostą Agatą Ziębą, wójtem Gminy Mszana Dolna Bolesławem Żabą, wicewójtem Gminy Mszana Dolna Katarzyną Szybiak, radnymi gminy i powiatu, na czele z Przewodniczącym Gminy Mszana Dolna Janem Chorągwickim oraz Przewodniczącym Rady Powiatu Limanowskiego Józefem Pietrzakiem, dyrektorami szkół, sołtysami. Na zaproszenie organizatorów odpowiedzieli również znamienici goście, wśród nich Poseł na Sejm RP Barbara Bartuś, Radny Sejmiku Województwa Małopolskiego Grzegorz Biedroń, ojcowie franciszkanie z Parafii św. Józefa Oblubieńca NMP

w Lubomierzu wraz z o. proboszczem Markiem Kustroniem oraz delegacje zaprzyjaźnionych samorządów: delegacja Miasta i Gminy Margonin na czele z Burmistrzem Januszem Piechockim, delegacja Miasta i Gminy Lubomierz na Dolnym

Powiatowy Przeegląd Zespołów Kołędniczych w Lubomierzu

Śląsku na czele z Przewodniczącym Rady Gminy Michałem Paterem, a także delegacja z powiatu sławieńskiego.

Podczas przeglądu miało miejsce przekazanie przez Komendanta Wojewódzkiego Małopolskiej Komendy Ochotni-

czych Hufców Pracy w Krakowie Pawła Leśniaka oraz wicestarostę limanowskiego Agatę Ziębę, zestawu ratunkowego R1 dla jednostki OSP Lubomierz. Sprzęt został pozyskany przez jednostkę, dzięki Komendantowi Wojewódzkiemu OHP w Krakowie oraz Marszałkowi Sejmu Ryszardowi Terleckiemu, w nagrodę za zaangażowanie i aktywność jednostki.

Środki finansowe na organizację przeglądu przekazał Urząd Gminy Mszana Dolna, Starostwo Powiatowe w Limanowej oraz liczni sponsorzy.

Organizacja wydarzenia byłaby niemożliwa bez zaangażowania społeczności Szkoły Podstawowej nr 2, przede wszystkim Pani Dyrektorki Marii Bożek oraz przewodniczącej rady rodziców Marioli Bożek, grona pedagogicznego, rodziców i uczniów. Duży udział w przygotowaniu przeglądu mieli również przedstawiciele sołectwa wsi Lubomierz wraz z sołtysem Józefem Nieckulą i radnym gminy Janem Wojciarczykiem, członkowie Związku Podhalan Oddział Górali Zagórzańskich w Lubomierzu wraz z prezesem Janem Wojciarczykiem, druhowie jednostki OSP Lubomierz wraz z prezesem Piotrem Dollem, którzy dołożyli wszelkich starań, by zadowolić wszystkich uczestników.

Protokół posiedzenia Komisji Artystycznej oceniającej XXII Powiatowy Przegląd Zespołów Kołędniczych „Zagrojcie ta Turoniowi”, który odbył się w dniach 21-22 stycznia 2023 r. w Lubomierzu (Szkoła Podstawowa nr 2).

Komisja w składzie:

1. prof. dr hab. Stanisław Węglarz – etnolog
2. mgr Benedykt Kafel – etnograf
3. Piotr Lulek – regionalista, muzyk

po obejrzeniu występów 30 grup kołędniczych, w tym 14 grup dziecięcych, 4 grup młodzieżowych i 12 grup dorosłych oraz po wnikliwej ocenie zaprezentowanych programów, postanowiła przyznać następujące nagrody i wyróżnienia:

A. w kategorii dziecięcej (od 7 do lat 13)

Cztery równorzędne I miejsca i nagrody pieniężne w wysokości po 400 zł otrzymują grupy kołędnicze Z GWIAZDĄ z Krasnego-Lasocic; Z GWIAZDĄ z Laskowej; PASTUSZKI z Sadku- Kostrzy; TRZEJ KRÓLOWIE z Szyku.

Osiem równorzędnych II miejsc i nagrody pieniężne w wysokości po 300 zł, otrzymują grupy kołędnicze Z TURONIEM z Lubomierza; Z GWIAZDĄ z Lubomierza; Z SZOPKĄ (rekwizyt) z Siekierzyny; PASTUSZKOWIE z Męciny; Z GWIAZDĄ z Zasadnego; Z GWIAZDĄ z Jodłownika; Z GWIAZDĄ ze Słopnic; Z GWIAZDĄ z Ujanowic.

Dwa równorzędne III miejsca i nagrody pieniężne w wysokości po 200 zł otrzymują grupy kołędnicze Z GWIAZDĄ z Nowego Rybia; Z TURONIEM z Łostówki.

B. w kategorii młodzieżowej (od 14 do lat 17)

Dwa równorzędne I miejsca i nagrody pieniężne w wysokości po 450 zł otrzymują grupy kołędnicze z Z GWIAZDĄ z Szyku; Z TURONIEM z Sadku – Kostrzy.

Dwa równorzędne II miejsca i nagrody pieniężne w wysokości po 350 zł otrzymują grupy kołędnicze Z GWIAZDĄ z Krosnej; Z SZOPKĄ (rekwizyt) z Zalesia.

Ponadto na XXVI Ogólnopolski Przegląd Grup Kolędniczych „Pastuszkowe kolędowanie” w Podegrodziu komisja zakwalifikowała laureatów I miejsc w kategorii dziecięcej i młodzieżowej, tj. Z GWIAZDĄ z Krasnego – Lasocic; Z GWIAZDĄ z Laskowej; PASTUSZKI z Sadku – Kostrzy; TRZEJ KRÓLOWIE z Szyku; Z GWIAZDĄ z Szyku; Z TURONIEM z Sadku – Kostrzy.

C. w kategorii dorosłych (powyżej 18 lat):

Pięć równorzędnych I miejsc i nagrody pieniężne w wysokości po 600 zł otrzymują grupy kolędnicze Z GWIAZDĄ z Mszany Górnej; PASTERZE z Pisarzowej; ŻYWA SZOPKA z Sadku – Kostrzy; PASTERZE ze Szczyrzycy; Z TURONIEM I GWIAZDĄ z Lubomierza.

Cztery równorzędne II miejsca i nagrody pieniężne po 500 zł otrzymują grupy kolędnicze HERODY z Wilkowiska; Z TURONIEM z Jurkowa; Z TURONIEM z Kasiny Wielkiej; Z GWIAZDĄ z Ujanowic.

Trzy równorzędne III miejsca i nagrody pieniężne w wysokości po 400 zł, otrzymują grupy kolędnicze HERODY ze Szczawy; Z KONIKIEM ze Żmiącej; Z TURONIEM ze Skrzydziej.

Ponadto na LI Ogólnopolski Konkurs Grup Kolędniczych w ramach „Góralskiego Karnawału” w Bukowinie Tatrzańskiej komisja zakwalifikowała dorosłe grupy kolędnicze, będące laureatami I i II miejsc, tj. Z GWIAZDĄ z Mszany Górnej; PASTERZE z Pisarzowej; ŻYWA SZOPKA z Sadku – Kostrzy; PASTERZE ze Szczyrzycy; Z TURONIEM I GWIAZDĄ z Lubomierza; HERODY z Wilkowiska; Z TURONIEM z Jurkowa; Z TURONIEM z Kasiny Wielkiej; Z GWIAZDĄ z Ujanowic.

Komisja stwierdza, że Powiatowy Przegląd Zespołów Kolędniczych „Zagrojcie ta Turoniowi” jest ważnym wydarzeniem służącym przekazywaniu tradycji kolędniczych tzw. Lachów Limanowskich, Górali Białych i Górali Zagórzańskich. Wpływa on na utrwalanie tradycji, a młodemu pokoleniu służy poznaniu i utrzymywaniu własnej tożsamości kulturowej.

Tegoroczny konkurs stał na bardzo wysokim i wyrównanym poziomie artystyczno-merytorycznym. Komisja widzi potrzebę kontynuowania tradycyjnych form kolędowania w środowisku regionalnym i lokalnym. Komisja proponuje rozważyć zorganizowanie seminarium, będącego szkoleniem instruktorów grup kolędniczych w celu właściwego zrozumienia poszczególnych form kolędowania.

Komisja wyraża podziękowanie samorządowym władzom powiatowym ze starostą Mieczysławem Urygą oraz władzom gminy Mszana Dolna na czele z wójtem Bolesławem Żabą za przychylny stosunek do tego wydarzenia kulturalnego, a także pomoc finansową i organizacyjną (w szczególności p. Monice Homie). Wyrażamy wdzięczność za włożony trud i przyjęcie ponad 500 wykonawców oraz stworzenie dobrej atmosfery do realizacji przeglądu, pani dyrektor Marii Bożek, nauczycielom, rodzicom i pracownikom Szkoły Podstawowej Nr 2 w Lubomierzu.

Dziękujemy również gminnym radnym z Lubomierza, sołtysowi i Radzie Sołeckiej w Lubomierzu, członkom Koła Związku Podhalan w Lubomierzu, druhom OSP Lubomierz. Dziękujemy też prowadzącym XXII Powiatowy Przegląd Kolędniczy tj p. Paulinie Gibadło i Marcinowi Cyrkowi za sprawne przeprowadzenie konkursu. Dziękujemy członkom grup kolędniczych, ich instruktorom, licznie zgromadzonej publiczności oraz wielu sponsorom.(...)

MONIKA HOMA

Fot. Monika Homa, Maciej Liberda

Konkretny plan rozbudowy sieci kanalizacji w Gminie Mszana Dolna

Gmina podejmuje wiele starań, żeby rozwinąć sieć kanalizacyjną na swoim terenie. To bardzo kosztowne, czasochłonne przedsięwzięcie, wymagające wielu uzgodnień i nakładów finansowych, zarówno na etapie projektowania, jak i wykonania.

Oczekiwania mieszkańców gminy oraz potrzeby ekologiczne nie pozwalają odsuwać w czasie decyzji o rozbudowie sieci kanalizacji. Celem planowanych działań jest poprawa warunków życia i zdrowia mieszkańców. Stały odbiór i oczyszczanie ścieków powiększy wartość nieruchomości objętych kanalizacją i przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności osiedleńczej i inwestycyjnej skanalizowanych sołectw. Nie można też pomijać ekologicznego znaczenia bezpiecznej utylizacji ścieków z gospodarstw domowych. Gmina Mszana Dolna pochwalić się może konkretnymi działaniami w tym zakresie:

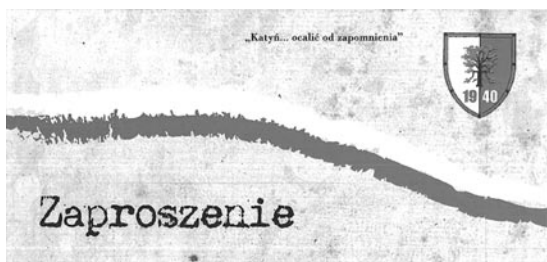
- Zakończyły się prace przy realizacji zadania *Budowa kanalizacji sanitarnej w Rabie Niżnej – etap III*. Planowany termin uzyskania pozwolenia na użytkowanie instalacji, to kwiecień bieżącego roku. Po uzyskaniu pozwolenia, do nowo wybudowanej sieci będą podłączane kolejne budynki.
- Gmina ogłosiła przetarg na *Wykonanie kanalizacji sanitarnej w Olszówce*, w formule zaprojektuj i wybuduj. Szacowana długość sieci kanalizacyjnej w systemie grawitacyjnym z rur

PVC-U o średnicach $\varnothing 250 \div \varnothing 200\text{mm}$ to ok. 5.443 m.b., natomiast długość przyłączy o średnicach $\varnothing 200 \div \varnothing 160\text{mm}$ to ok. 3.069 m.b.

- Zlecono również wykonanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego kanalizacji sanitarnej na osiedlu Zagórki w Mszanie Górnej. Zadanie obejmuje wykonanie ok. 800 m.b. kanalizacji sanitarnej.
- W uchwale Rady Gminy określającej limity zobowiązań i kwoty wydatków w poszczególnych latach na przedsięwzięcia wieloletnie, stanowiącej podstawę do podpisywania umów wykraczających poza rok budżetowy zwanej Wieloletnią Prognozą Finansową zaplanowano środki na wykonanie projektu budowlanego dla zadania: *Budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Kasina Wielka*. Projekt będzie obejmował całą miejscowość. Wykonanie projektu zaplanowano do 2026 roku.
- Trwają prace przy realizacji zadania *Budowa kanalizacji sanitarnej w Rabie Niżnej- etap IV*. Termin realizacji wyznaczono na koniec roku 2023, jednak prawdopodobnie prace te zostaną zakończone już w drugim kwartale tego roku. Po uzyskaniu pozwolenia na użytkowanie z Powiatowego oraz Wojewódzkiego Nadzoru Budowlanego mieszkańcy Raby Niżnej będą mogli włączyć swoje domy do sieci wykonanej w IV etapie.

EDYTA TROMICZAK-KRZANIK

ZAPROSZENIE

Wójt Gminy Mszana Dolna Bolesław Żaba, Burmistrz Miasta Mszana Dolna Anna Pękała oraz Wójt Gminy Niedźwiedź Rafał Rusnak mają zaszczyt zaprosić wszystkich mieszkańców regionu na uroczystości upamiętniające Ofiary „Zbrodni Katyńskiej”, które odbędą się 15 kwietnia 2023 r., poświęcone żołnierzom, policjantom, strażnikom granicznym zamordowanym przez sowieckie NKWD w Katyniu, Twerze i Charkowie w 1940 r. oraz ofiarom katastrofy smoleńskiej z 2010 r.

Program uroczystości:

godz. 10.30 – zbiórka pocztów sztandarowych przed Domem Strażaka w Mszanie Dolnej,
godz. 11.00 – Msza św. w kościele pw. św. Michała Archanioła w Mszanie Dolnej,
godz. 12.00 – przemarsz do parku miejskiego im. Rodziny hr. Krasińskich w Mszanie Dolnej,
godz. 12.30 – spotkanie zaproszonych gości przy obelisku katyńskim w parku miejskim, Apel Poległych i okolicznościowe przemówienia, złożenie wiązanek i zapalenie zniczy,
godz. 13.15 – poczęstunek, grochówka z kotła ORGANIZATORZY

„Życie na pełnej petardzie”

Środowiskowy Dom Samopomocy w Mszanie Górnej jest jedyną placówką wsparcia dziennego dla osób chorujących psychicznie i z niepełnosprawnościami intelektualnymi na terenie miasta i gminy.

Obecnie liczy 42 uczestników (wyłącznie z terenu Gminy Mszana Dolna), którym towarzyszy i zapewnia opiekę oraz różnorodną terapię dziewięcioosobowy zespół wspierający – aktywizujący, w skład którego wchodzi min. fizjoterapeuta, psycholog, terapeuci, pedagodzy, asystent osoby niepełnosprawnej.

Spółeczność Domu i stosowane w nim zajęcia terapeutyczne

Spółeczność domu tworzą osoby w wieku od 20 do 80 lat, które z powodu niepełnosprawności wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Każdego dnia prowadzona jest terapia i rehabilitacja, które pozytywnie oddziałują na samopoczucie i rozwój uczestników. Przygotowywane zajęcia są różnorodne, wykorzystywane są nowoczesne i ciekawe techniki terapeutyczne jak np. biofeedback, terapia światłem, aromaterapia, terapia zajęciowa z wykorzystaniem monitora interaktywnego, podłogi interaktywnej.

Pracownicy Domu starają się, aby nikt nie narzekał na nudę, a także rozwijają kompetencje społeczne uczestników po-

zez udział w różnego rodzaju spotkaniach integracyjnych, wydarzeniach, konkursach. W minionym roku udało się wspólnie odwiedzić dziesięć atrakcji naszego regionu jak np.: Niedzica, Szczawnica, Kraków oraz ZOO krakowskie, Gubałówka, Papiężówka, Gródek nad Dunajcem. Nie ominęły nas także wizyty w kinie, w teatrze czy kręgle. Nawiązaliśmy również współpracę, a co za tym idzie wspólnie spędzaliśmy czas ze Środowiskowymi Domami Samopomocy w Zegartowicach, Dobczycach, Kalwarii Zebrzydowskiej, Domami Pomocy Społecznej w Mszanie Dolnej, Rabie Niżnej i w Kasinie Wielkiej. Brałiśmy również udział w lokalnych wydarzeniach, w tym na Festiwalu Kultury Beskidu Wyspowego „Beskidzkie rytmy i smaki” (wystawa prac), w akcji „Czysta Gmina Mszana Dolna”.

Współdziałanie z rodzinami i opiekunami Uczestników oraz instytucjami i osobami wspierającymi Środowiskowy Dom Samopomocy w Mszanie Górnej

Spółeczność naszego Domu to nie tylko Uczestnicy i Pracownicy. To również rodziny i opiekunowie osób z niepełnosprawnościami a także wszyscy, którzy wnoszą do naszego Domu dużo ciepła i na co dzień nas wspierają. Doceniamy każdy gest wsparcia, zaproszenia, odwiedziny. Cieszymy się, że udało się nam zorganizować w ubiegłym roku dla naszych ro-

Środowiskowy Dom Samopomocy w Mszanie Górnej obecny również w przestrzeni wirtualnej

Sporą część naszej codzienności pokazujemy na naszym facebookowym profilu, który cieszy się ponad 900 osobami obserwującymi. Ukazujemy tam pełen obraz osoby z niepełnosprawnościami, łamiemy tabu związane ze stereotypami, które są krzywdzące i często wykluczają te osoby ze społeczeństwa. Zachęcamy każdego do odwiedzenia nas w mediach społecznościowych i śledzenia naszych małych i wielkich przygód.

Skanując kod swoim telefonem automatycznie zostaniesz przekierowany do naszej strony na Facebooku.

NATALIA SZYMONIAK

Kierowniczka Środowiskowego Domu Samopomocy w Mszanie Górnej

dzin Spotkanie Wielkanocne oraz Wakacyjne, na których gościliśmy również Wójta Gminy Mszana Dolna Pana Bolesława Żabę, Panią Katarzynę Szybiak Zastępcę Wójta Gminy Mszana Dolna, Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mszanie Dolnej Panią Izabelę Malec wraz z pracownikami socjalnymi. W grudniu w strażnicy OSP Mszana Górna obchodziliśmy hucznie pierwszy rok naszej działalności, gdzie gościliśmy ponad 100 osób, w tym Wicewojewodę Pana Mateusza Małodzińskiego, przedstawicieli naszych lokalnych władz, radnych, pracowników GOPS, przedstawicieli GKRPA, szkół a także nasze zaprzyjaźnione Środowiskowe Domy Samopomocy.

Nowy rok również zaczął się obiecująco. Udało się nam min. odwiedzić „Ży-

wą Szopkę” w Szczyrzycu, zaśpiewać na IX „Festiwalu Kolęd i Pastorałek środowiskowych Domów Samopomocy Województwa Małopolskiego” w Miechowie i zdobyć nagrodę za najlepszy strój. Zorganizowaliśmy bal karnawałowy, na którym bawiliśmy się wspólnie z uczestnikami Środowiskowego Domu Samopomocy z Lubnia i Limanowej. Odwiedziliśmy również Gorczański Park Narodowy, świętowaliśmy dzień pizzy, kobiet i mężczyzn. Staramy się jak najowocniej wykorzystywać wspólnie spędzany czas, przełamywać bariery, rozwijać talenty.

Efekty naszej pracy można było podziwiać na „Wystawie Wielkanocnych Prac Uczestników”, która odbywała się w dniach od 29-30 marca w budynku ŚDS.

Działania proekologiczne gminy

Nierówna walka z dzikimi wysypiskami odpadów

Pomimo wielu możliwości legalnego pozbywania się odpadów, na terenie gminy wciąż powstają „dzikie wysypiska”. Odpady takie jak m.in. opony, lodówki, meble, materace, odpady budowlane wyrzucane są na przystanki, do pobliskich rzek czy rowów. Jak wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego w Polsce na koniec 2021 r. wielkość dzikich wysypisk przekroczyła 200 ha.

To dokładnie tyle ile wynosi powierzchnia ponad 300 boisk do piłki nożnej. Dzikie wysypiska śmieci są nie tylko problemem estetycznym, ale mogą także stanowić poważne niebezpieczeństwo dla człowieka. W elektroodpadach znajdują się groźne pierwiastki chemiczne, takie jak na przykład kadm, rtęć czy ołów. Odpady znajdujące się w miejscach, które nie są do tego przeznaczone, powodują często skażenie gleby i wody. Są także siedliskiem wielu bakterii chorobotwórczych, a także groźnych grzybów. Co więcej, zapewniają idealne warunki dla rozwoju much, komarów czy szczurów.

Gmina Mszana Dolna planuje w roku bieżącym przeprowadzić cykl szkoleń

w szkołach z zakresu edukacji ekologicznej, w tym prawidłowej segregacji odpadów oraz sposobu ich zagospodarowania, aby uczyć od najmłodszych lat zasad, prawidłowych norm i zachowań związanych z gospodarką odpadami. Ponadto zaplanowano przeprowadzenie akcji usuwania dzikich wysypisk śmieci. Koszty usuwania dzikich wysypisk śmieci są zależne od wielkości dzikiego wysypiska. Średni koszt usunięcia 1 Mg odpadów waha się w granicach 1100-1300 złotych. Gmina stara się na bieżąco likwidować „dzikie wysypiska”, jednak często w miejscach już uprzątniętych pojawiają się nowe śmieci.

Pożyteczna „Małopolska Deszczówka”

Gmina Mszana Dolna dostrzega potrzebę upowszechniania rozwiązań służących gromadzeniu rezerw wody. W tym celu złożyła wniosek o udzielenie dofinansowania na zadanie z zakresu racjonalnego gospodarowania wodami opadowymi, tj. zbieranie wody opadowej z obiektu użyteczności publicznej będącego własnością Gminy i jej wykorzystanie, w szczególności do tworzenia tzw. zielonej infrastruktury – rozwoju zieleni

przyulicznej oraz innych obszarów zielonych. W ramach zadania planuje się zakup jednego zbiornika naziemnego do zbierania deszczówki o pojemności 1000l wraz z kompletnym zestawem do podłączenia zbiornika. Zbiornik będzie wyposażony w praktyczny kran, który umożliwi napełnianie wodą konewki czy wiaderka. Zakupiony w ramach dotacji zbiornik będzie służyć do zbierania wody opadowej z obiektu użyteczności publicznej będącego własnością Gminy tj. Szkoły Podstawowej nr 1 w Mszanie Górnej. Całkowity planowany koszt realizacji zadania wynosi 3.000,00 zł, natomiast wnioskowana kwota dotacji 1.650,00 zł.

Podobny sposób zbierania wody deszczowej już wcześniej zastosowano w budynku Szkoły Podstawowej w Olszówce. Gmina Mszana Dolna otrzymała na ten cel z budżetu Województwa Małopolskiego dofinansowanie w wysokości 1.573,00 zł, by zbierać wodę opadową z obiektu użyteczności publicznej i wykorzystywać ją do podlewania roślin.

Aktualizacja inwentaryzacji azbestu

Gmina Mszana Dolna złożyła wniosek do Ministerstwa Rozwoju i Technologii o dofinansowanie aktualizacji inwenta-

ryzacji wyrobów zawierających azbest wraz z warstwą obrysów obiektów z przypisanymi do obiektu atrybutami i wprowadzeniem tych danych do Bazy Azbestowej. Aktualizacja inwentaryzacji ma na celu ustalenie faktycznej ilości oraz stanu technicznego użytkowanych wyrobów zawierających azbest. Dzięki przeprowadzonej inwentaryzacji Gmina Mszana Dolna będzie miała możliwość pozyskania dotacji na usunięcie wyrobów azbestowych od mieszkańców, którzy zdeklarują taką potrzebę.

Odpady z działalności rolniczej

Gmina Mszana Dolna złożyła wniosek o dofinansowanie w ramach programu priorytetowego „Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej”, ogłoszonego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Jeżeli wniosek przejdzie pozytywnie proces weryfikacji, gmina otrzyma dotację i zawrze umowę z wykonawcą, to odpady będą odbierane od rolników bezpłatnie. Rolnicy, którzy złożyli w Urzędzie Gminy ankietę inwentaryzacyjną będą mogli oddać nieodpłatnie odpady rolnicze. O terminie i miejscu zbiórki rolnicy zostaną poinformowani telefonicznie. Wszystkie dostarczone odpady rolnicze powinny być posegregowane i oczyszczone z pozostałości

po sianokiszonce, kiszonce oraz z innych zanieczyszczeń (np. ziemi), a folie – złożone i związane.

Od rolników będą odbierane następujące rodzaje odpadów:

- folie rolnicze po balotach sianokiszonek
- siatki do owijania balotów
- worki po nawozach
- sznurki rolnicze
- opakowania typu BIG-BAG

Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Mszana Dolna, pokój 39, tel. 18 33 10 009 wew. 123.

Serce pełne nakrętek

Zachęcamy mieszkańców Gminy Mszana Dolna do uczestnictwa w akcji zbierania plastikowych nakrętek z butelek po wodzie mineralnej, napojach oraz chemii gospodarczej. Akcja ma na celu popularyzację wiedzy na temat selektywnej zbiórki odpadów i możliwości recyklingu oraz wykorzystania surowców wtórnych. Dochód ze sprzedaży surowca przeznaczony jest na pomoc dzieciom z niepełnosprawnościami.

Pod koniec marca na terenie naszej gminy zostały umieszczone dwa nowe pojemniki w kształcie serca: przy Szkole Podstawowej w Łętowie i przy Szkole Podstawowej nr 1 w Lubomierzu. Jednocześnie przypominamy, że od dłuższego czasu funkcjonują pojemniki: przed budynkiem Urzędu Gminy Mszana Dolna, w Szkole Podstawowej nr 2 w Kasince Małej, w Szkole Podstawowej nr 1 w Mszanie Górnej oraz przy Zespole Szkoły i Przedszkola w Łostówce.

Pracownicy Referatu Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Urzędu Gminy Mszana Dolna

XIV edycja akcji ODKRYJ BESKID WYSPOWY 2023

HARMONOGRAM WEDRÓWEK I WYDARZEŃ TOWARZYSZĄCYCH AKCJI

13-14 maja – Święto Kwitnącej Jabłoni w Łącku

11 czerwca – **Urbania Góra**

Tokarnia (zbiórka godz. 9.00 parking koło Urzędu Gminy) – szlak czarny Kalwaria Tokarska – Urbania Góra – szlak czarny – Zembolowa Góra – szlak żółty – Lubień kościół

18 czerwca – **Śnieżnica**

Skrzydlna (zbiórka godz. 8.00 parking koło kościoła) – szlak czarny Worecznik – Śnieżnica – szlak zielony – Gruszowiec

18 czerwca – Stacja Kolejowa w Dobrej – XI Galicyjski Piknik Kolejowy i Bicie Rekordu Świata w śpiewaniu piosenki kolejowej

25 czerwca – **Modyń**

Łącko (zbiórka godz. 8.00 parking k/ kościoła) – szlak żółty Piechówka – Skalica – Mały Modyń – Modyń – szlak niebieski Młynczyńska

2 lipca – **Kiczora Kamienicka**

Szczawa Bukówka (zbiórka godz. 8.00 parking) – bez szlaku – Polanki – Wielki Wierch 1016 m n.p.m. – Kiczora Kamienicka 1007 m n.p.m. – bez szlaku – Szczawa

8 lipca – **Luboń Wielki (sobota, wędrówka nocna)**

Rabka-Zaryte (zbiórka godz. 20.00 parking przy wyciągu narciarskim) – szlak zielony Luboń Wielki – szlak zielony Rabka-Zaryte

9 lipca – **Ćwilin**

Jurków (zbiórka godz. 8.00 parking przy Kościele) – szlak niebieski – Ćwilin – szlak niebieski Gruszowiec

16 lipca – **Kamionna**

Żegocina (zbiórka godz. 8.00 parking koło Urzędu Gminy) – szlak żółty Kamionna – szlak zielony Kamionna

Wyjście również planowane jest o godz. 8.00 z Kamionnej (zbiórka koło świetlicy), Laskowej (zbiórka koło kościoła) i Pasierbca (zbiórka koło kościoła).

23 lipca – **Lubomir**

Węglówka (zbiórka godz. 8.00 parking koło kościoła) – szlak- Rysia Patryja szlak żółty – Trzy Kopce- szlak czerwony Lubomir – szlak czerwony Węglówka

30 lipca – **Skielek**

Przełęcz Ostra (zbiórka godz. 8.00 parking) – szlak zielony Jeżowa Woda szlak zielony – Okowaniec – Skielek – szlak zielony Łukowica

6 sierpnia – **Szczebel**

Lubień (zbiórka godz. 8.00 parking koło Szkoły Podstawowej) – szlak czarny – Szczebel – bez szlaku Tenczyn

13 sierpnia – **Łopień**

Dobra (zbiórka godz. 8.00 parking przy Urzędzie Gminy) – szlak zielony Łopień – szlak czarny Tymbark

15 sierpnia – **Potaczkowa**

Mszana Dolna (zbiórka godz. 8.00 parking przy parku miejskim) – szlak czarny – Adamczykowa – Potaczkowa – szlak zielony Niedźwiedz

20 sierpnia – **Golców**

Młynczyńska (zbiórka godz. 8.00 parking k/ kościoła) – szlak niebieski Golców – szlak niebieski Jabłoniec – Limanowa

27 sierpnia – **Mogielica**

Szczawa Bukówka (zbiórka godz. 8.00 parking) – szlak niebieski Mogielica – szlak żółty Świerczek – szlak żółty Słopnice / Zaświercze

2-3 września – Święto Owocobrania w Łącku

3 września – **Miejska Góra / Łysa Góra**

Łososina Górna (zbiórka godz. 8.00 parking koło Wolimexu) – szlak zielony – Dzielec- Groń – Sarczyn – szlak niebieski Łysa Góra – Miejska Góra – szlak żółty i niebieski – Limanowa

10 września – **Lubogoszcz**

Mszana Dolna (zbiórka godz. 8.00 parking przy parku miejskim) – szlak zielony – Lubogoszcz – szlak czarny – Ba-za Lubogoszcz – szlak czerwony – Mszana Dolna

17 września – XII Festiwal Zespołów Regionalnych Beskidu Wyspowego „Beskidzka Podkówecka” – Pisarzowa

Informacje organizacyjne

Wyjście na trasę o godz. 8.00 (za wyjątkiem Lubonia Wielkiego, kiedy to zaplanowano wyjście nocne o godz. 20.00 i Urbaniej Góry – rozpoczęcie o godz. 9.00) bez względu na pogodę, na szczycie Msza Św. Polowa, występy, pokazy, konkursy, wspólny grill. Uczestnictwo w cyklu jest bezpłatne, nie wymaga zgłoszenia, wystarczy przyjść na miejsce zbiórki. Każdy uczestnik bierze udział w wędrownkach na własną odpowiedzialność. Dla turystów będzie zabezpieczony autobus powrotny do miejsca zbiórki.

Uczestnicy wędrowek, którzy przejdą całą trasę zgodnie z programem otrzymają po zatwierdzeniu przez COTG PTTK odznaki: Złotego Rysia 2023 i Złotego Rysia Główny Szlak Beskidu Wyspowego „Beskidzkie Wyspy”.

Szczegóły na stronie: www.odkryjbeskidwyspowy.pl i www.facebook.com/odkryjbeskidwyspowy

W okresie od 24 czerwca do 27 sierpnia będzie się odbywał X Festiwal Kultury Beskidu Wyspowego „Beskidzkie Rytmy i Smaki”. Lokalne odsłony tego wydarzenia będą miały miejsce w następujących terminach i miejscowościach:

- 24 czerwca – **Dobra**
- 9 lipca – **Wiśniowa**
- 16 lipca – **Kamienica**
- 23 lipca – **Rabka Zdrój**
- 30 lipca – **Tenczyn**
- 6 sierpnia – **Stara Wieś**

- 13 sierpnia – **Łukowica**
- 20 sierpnia – **Mszana Górna**
- 27 sierpnia – **Limanowa**

Program ramowy Festiwalu:

Godz. 17.00 – 22.00 – koncerty zespołów regionalnych, kapel, chórów, orkiestr, zespołów muzycznych, wystawy rękodzieła artystycznego, kiermasze produktów regionalnych, konkursy, zabawa taneczna.

Na Festiwalu zostanie zaprezentowany folklor, tradycje, muzyka, tańce, wyroby i produkty regionalne, konkurs na potrawę i produkt regionalny pięciu grup etnicznych zamieszkujących Beskid Wyspowy Białych Górali, Lachów, Kliszczaków, Podhalan i Zagórczan.

W 2023 roku, w ramach Akcji Odkryj Beskid Wyspowy Gmina Mszana Dolna organizuje wyjście na Śnieżnicę w dniu 18 czerwca. W dniach 19-20 sierpnia w Mszanie Górnej odbędzie się Festiwal Beskidzkie Rytmy i Smaki. Podczas imprezy wystąpią zespoły regionalne i orkiestry dęte z terenu Gminy Mszana Dolna, będą także występy lokalnych artystów, wesołe miasteczko, degustacja potraw regionalnych, być może także turniej piłki nożnej, zawody strażackie oraz loteria fantowa.

Zapraszamy wszystkich do przeżycia wspaniałej przygody w pięknym Beskidzie Wyspowym.

FORUM GMIN BESKIDU WYSPOWEGO

Mszana Dolna
Grunwald 513 m npm
Wsolowa 624 m npm
Czarny Dział 673 m npm
Ćwilin 1072 m npm
Mogielica 1171 m npm
Łopień 960 m npm
Śnieżnica 1007 m npm
Skrzydlańskie Pieninki
- Dalna Góra 616 m npm
Worecznik 559 m npm
Giecien 830 m npm
Lubomir 902 m npm
Patryja 763 m npm
Łysina 891 m npm
Księża Góra 643 m npm
Grodzisko 618 m npm
Kostrza 720 m npm
Zezów 695 m npm
Paproć 640 m npm
Pasierbiecka Góra 764 m npm
Kamionna 801 m npm
Łopusze Zach. 657 m npm
Laskowa Góra 488 m npm
Korab 727 m npm
Sałasze 905 m npm
Jaworz 918 m npm
Babia Góra 728 m npm
- Skrzęta Rojówka
Łysa Góra 781 m npm

Miejska Góra 716m npm
Jabloniec 620 m npm
Kuklacz 701 m npm
Łyżka 802 m npm
Pępówka 774 m npm
Szkielek 749 m npm
Jeżowa Woda 895 m npm
Ostra 925 m npm
Cichoń 926 m npm
Modyń 1029 m npm
Zbludzie Wierchy 680 m npm
Mały Krzysztonów 984 m npm
Krzysztonów 1013m npm
Kutrzycza 1051 m npm
Jasień 1062 m npm
Polana Łąki 1000 m npm
Kiczora 901 m npm
Ostra 780 m npm
Ogorzała 805m npm
Adamczykowa 612 m npm
Potaczkowa 745 m npm
Grzebień 679 m npm
Polczakówka
(Królewska Góra) 588 m npm
Luboń Wielki 1022 m npm
Szczebel 976 m npm
Zębolowa 858 m npm
Urbania Góra 673 m npm
Lubogoszcz 967 m npm
Mszana Dolna

Odkrywaj tajemnice Beskidu Wyspowego i zdobywaj rysia diamentowego, złotego i srebrnego.

www.facebook.com/odkryjbeskidwyspowy

www.odkryjbeskidwyspowy.pl

Nasza rodzina lubi bezpromilowe klimaty!

Kampania społeczna „No promil – No problem” w Gminie Mszana Dolna

Uczniowie szkół podstawowych w Olszówce i Rabie Niżnej włączyli się kolejną, XV już edycję kampanii społecznej „No promil – No problem”, która w tym roku przebiega pod hasłem Nasza rodzina lubi bezpromilowe klimaty.

Organizatorzy kampanii co roku starają się zainteresować celami kampanii dzieci i młodzież szkolną, aby wzbudzić ich refleksję, wyposażyć w wiedzę i narzędzia, z których będą mogli skorzystać, kiedy znajdują się w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa swojego i bliskich oraz przypadkowo spotkanych osób, które mogą zostać skrzywdzone przez pijanego kierowcę.

Szkolni ambasadory kampanii „No promil – No problem” informują:

– To ważny społecznie problem i warto zatrzymać się nad nim w pracy wychowawczej z dziećmi i młodzieżą. Przy okazji tematu zagrożenia stwarzanego przez nietrzeźwych użytkowników dróg tworzy się przestrzeń do szerszej dyskusji, refleksji nad konsekwencjami nadużywania alkoholu w rodzinach, w grupach rówieśniczych i zawodowych. Organizowany przez nas szkolny konkurs miał na celu właśnie wzbudzenie refleksji. W swoich pracach uczniowie wyrazili swoje pomysły na bezpromilowy klimat w swojej rodzinie.

Z analizy przygotowanych prac literackich, poetyckich, plastycznych wnioskować można, że dzieci i młodzież mają sporą wiedzę o skutkach, jakie powoduje nadużywanie alkoholu przez osoby w ich otoczeniu. Zależało nam, żeby przy wykonywaniu prac konkursowych wygenerowali własne pomysły zaradcze, zastanowili się, jaką postawę przyjąć, co można zyskać rezygnując z nadużywania środków psychoaktywnych, jak postawić granice, gdy ktoś bliski łamie zasady bezpieczeństwa, do kogo można się zwrócić o pomoc. Jesteśmy przekonane, że w znacznym stopniu ten efekt udało się osiągnąć. Przy okazji uczestnicy konkursu popisali się licznymi talentami i kreatywnością, za co zostali nagrodzeni dyplomami i upominkami – informują szkolne ambasadorki kampanii społecznej „No promil – No problem”.

Wyniki konkursu Nasza rodzina lubi bezpromilowe klimaty

W konkursie wzięło udział 30 uczniów. Spośród złożonych prac jury konkursowe wyłoniło 19 prac odpowiadających celom i tematyce konkursu. Jury oceniało prace według następujących kryteriów: zgodności z tematem, twórczego i oryginalnego podejścia do tematu, atrakcyjności formy przekazu i walorów estetycznych. Wyróżnione w szkolnym etapie konkursu prace zostały przesłane do biura kampanii

społecznej „No promil – No problem” w Wieliczce i zostały poddane powtórnej ocenie jurorów, w konkurencji z uczestnikami konkursu z wielu innych małopolskich szkół.

Prace konkursowe uczniów z Gminy Mszana Dolna zostały wysoko ocenione i nagrodzone. Miejsca na podium zajęli:

- **Kacper Gil** – uczeń klasy IV Szkoły Podstawowej w Olszówce zajął I miejsce w kategorii prac przestrzennych (samodzielnie opracował strategię gry planszowej i własnoręcznie ją wykonał).
- **Jakub Hudomięt** – uczeń klasy II Szkoły Podstawowej w Olszówce zajął II miejsce w kategorii prac plastycznych.
- **Martyna Hudomięt** – uczennica klasy VI Szkoły Podstawowej w Olszówce zajęła III miejsce w kategorii prac literackich.
- **Maria Cież** – uczennica klasy V Szkoły Podstawowej w Rabie Niżnej zajęła III miejsce w kategorii prac plastycznych.

Jury konkursowe wyróżniło również prace Natalii Huzior, Moniki Olesiak oraz Nikoli Mszańskiej – uczennic klasy VI Szkoły Podstawowej w Olszówce.

– *Wszystkim gratulujemy osiągnięć i dziękujemy za wzięcie udziału w konkursie. Dziękujemy również Wójtowi Gminy Mszana Dolna za ufundowanie nagród w gminnym etapie konkursu – podkreślają szkolni ambasadorzy kampanii „No Promil – No Problem”.*

Polecamy do stosowania kilka prostych, bezpromilowych zasad:

Wszystkich Mieszkańców Gminy Mszana Dolna i naszych czytelników serdecznie zapraszamy do włączenia się w akcję „No Promil – No Problem”. Zachęcamy do przemyślenia i stosowania kilku prostych zasad sprzyjających bezpieczeństwu:

1. Nie obawiamy się zdecydowanie sprzeciwić, czy wręcz uniemożliwić prowadzenie samochodu pijanej osobie.
2. Bądźmy odpowiedzialni i przewidujący. Wybierając się na imprezę, gdzie będzie serwowany alkohol wcześniej postarajmy się o towarzystwo osoby, która zapewni nam bezpieczny powrót.
3. Sprawdźmy czy nasze dzieci i młodzież znają te zasady i uczmy je odważnie reagować sprzeciwem wobec pijanych użytkowników dróg.
4. Dajmy innym przykład własną, odważną postawą, re-spektującą zasadę prowadzenia pojazdów w stanie absolutnej trzeźwości.
5. Pamiętajmy o konsekwencjach karnych przewidzianych dla jeżdżących pod wpływem alkoholu i przestrzegajmy inne osoby, które beztrudno wsiadają za kierownicę „po piwku”.
6. Nie bądźmy bierni! Kiedy widzimy pijanego kierowcę, który wsiada do samochodu, reagujemy.

Pamiętajmy, że możemy w ten sposób uratować życie i zdrowie naszych bliskich i tego nieodpowiedzialnego człowieka, który wsiada do samochodu po alkoholu.

Cele kampanii „No promil – No Problem”

Celem kampanii społecznej „No promil – No problem” jest ograniczenie na terenie Małopolski liczby osób, które prowadzą pojazdy pod wpływem alkoholu i innych środków psychoaktywnych, a także zmiana społecznego nastawienia wobec nietrzeźwych kierowców – brak akceptacji dla takich zachowań, wzmocnienie postawy krytycznej u pasażerów pojazdów, których kierowca wzbudza wątpliwości co do stanu trzeźwości oraz modelowanie skutecznych sposobów powstrzymywania kierowców, przed jazdą w stanie po spożyciu alkoholu i edukacja w zakresie przepisów prawa dotyczących jazdy po alkoholu.

ANTONINA WSÓŁ
KAROLINA BUJAS

Szkolne ambasadorki kampanii „No promil – No problem”

Rozmawiaj. Słuchaj. Uwierz. Reaguj.

Kampania profilaktyczna Państwowej Komisji ds. przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich.

Każdego roku tysiące dzieci pada ofiarą przemocy seksualnej. Skrzywdzone dziecko czuje strach i wstyd. Ale to nie dzieci są winne. Winny jest sprawca, ale także każdy, kto wie,

ale nie reaguje. Dziecko, które nie dostaje wsparcia i pomocy z zewnątrz, nie widzi szans na ratunek. Ten problem może dotyczyć każdego dziecka, nie bądź obojętny!

Badania Państwowej Komisji ds. przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich do lat 15 wskazują, że ofiarami przemocy seksualnej padały najczęściej dzieci

MITY	FAKTY
„Nic się nie stało, skoro tylko dotykał”	Dotykanie intymnych części ciała dziecka, również przez ubranie, to przestępstwo seksualne. Jest to częste zachowanie sprawców wykorzystania seksualnego, które u dziecka wywołuje poważne konsekwencje psychiczne: lęk, poczucie winy i depresję. Potraktuj to poważnie, daj dziecku czas na ujawnienie trudnych uczuć. Nie wybacysz sobie, że zlekceważyłeś.
„Sprawcami wykorzystywania seksualnego są obcy”	Badania potwierdzają, że sprawcami wykorzystywania seksualnego dzieci w dużej mierze były osoby znane dziecku, np. sąsiedzi, przyjaciele rodziny, konkubenci, krewni. Przemoc seksualna zadana przez bliską osobę wiąże się z traumą trudną do przezwyciężenia przez całe życie. Nie wybacysz sobie, że nie uwierzyłeś.
„Moje dziecko wie, jak korzystać z Internetu bezpiecznie, ja się na Internecie nie znam”	Coraz częstszym miejscem, w którym dochodzi do wykorzystania seksualnego jest Internet. Konieczne są rozmowy z dzieckiem na temat bezpiecznego korzystania z sieci. Dziecko, które nie otrzymuje wystarczającej uwagi od rodziców, szuka jej wśród innych – a sprawcy przemocy seksualnej wykorzystują tę sytuację. Nie wybacysz sobie, że nie rozmawiałeś.
„Dzieci zazwyczaj wymyślają, fantazjują”	Dzieci uwielbiają marzyć i opowiadać niezwykłe historie, dzięki którym rozwijają swoją wyobraźnię. Dlatego często to, co mówią, nie jest traktowane poważnie przez dorosłych. Nie lekceważ jednak nigdy słów dzieci – wysłuchaj ich – w takiej historii często kryje się okrutna prawda. Nie wybacysz sobie, że nie uwierzyłeś.
„W mojej rodzinie to niemożliwe”	Badania dowodzą, że przemoc seksualna może dotyczyć każdego dziecka – zarówno chłopca, jak i dziewczynki – w każdym wieku. Niezależnie od miejsca zamieszkania czy statusu rodziny. Rozmowy z dziećmi chronią je przed wykorzystaniem seksualnym. Nie wybacysz sobie, że nie rozmawiałeś.

w wieku 13-15 (49%) i 7-12 (41%) lat. W okresie popełnienia czynu 76% skrzywdzonych dzieci przebywało w swoim domu, pod opieką rodziców. Niestety w 54% przypadków nikt z najbliższego otoczenia (rodzice, nauczyciele, krewni) nie zauważył nic niepokojącego – to dziecko samo ujawniło informację.

Gdy zauważysz, że dziecko jest, m.in.: przygnębione i złknięte, izoluje się, ma problemy w szkole i niską samoocenę, to: rozmawiaj, słuchaj, uwierz i reaguj!

Warto przeanalizować najczęstsze fakty i mity dotyczące przemocy seksualnej, aby zwiększyć swą wrażliwość na sygnały płynące od dzieci.

Co myśli, mówi i czuje dziecko?

W związku z nadużyciem na tle seksualnym u dziecka może pojawić się cały wachlarz uczuć i myśli. W wypowiedziach mogą pojawić się zdania:

To moja wina, że dałam się dotknąć. Mówił, że to nic złego...

Mówił mi, że przecież się znamy...

Poprosił abym przestała swoje zdjęcie z wakacji. Mówił, że jestem piękna...

Przyszędł do mojego pokoju i bawiliśmy się w lekarza...

Powiedział, że nikt mi nie uwierzy...

Czasem dziecko nie mówi nic, co mogłoby wskazywać na fakt nadużycia w sferze seksualnej. Przeżywa emocje w swoim wnętrzu i kierując się różnymi powodami chroni sprawcę. Dlatego tak ważne jest obserwowanie zachowania dziecka, zwłaszcza pod kątem jego gwałtownych zmian.

Jak postępować?

ROZMAWIAJ. Nie lekceważ tego, co mówi dziecko. Daj mu możliwość wyrażenia własnych uczuć, ale nie wpytuj o szczegóły, jeśli nie jest na to gotowe. Nie zarzucaj go pytaniami i własnymi wątpliwościami. Nie naciskaj.

SŁUCHAJ. Dziecko potrzebuje Twojej uwagi. Musi wiedzieć, że je wysłuchasz. Szczególnie gdy dzieje się coś niepo-

kojącego. Nie pozostawiaj go samego z jego lękami i pytaniami. Daj dziecku przyzwolenie na ujawnienie trudnych uczuć.

UWIERZ. Dopuść do siebie myśl, że dziecko spotkała krzywda i pamiętaj, że sprawca jest w stu procentach winny. Dziecko nigdy nie odpowiada za czyjeś złe zachowania i intencje. Stań po jego stronie. To właśnie teraz najbardziej Cię potrzebuję.

REAGUJ. Jeśli widzisz niepokojące zachowanie u dziecka – reaguj. Zapytaj o pomoc specjalistę lub zadzwoń na bezpłatny i całonocny numer telefonu 116 111 lub 800 12 12 12. Nie bój się prosić o wsparcie. Podejrzenie przestępstwa wykorzystania seksualnego dziecka możesz zgłosić na policji, w prokuraturze, w instytucjach zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej lub bezpośrednio w Państwowej Komisji do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich do lat 15.

Odpowiedzialność za niezgłoszenie przestępstwa

Seksualne wykorzystanie małoletniego jest przestępstwem opisanym w art. 200 kodeksu karnego. Osoby i instytucje, które powzięły podejrzenie o możliwości popełnienia przestępstwa wykorzystania seksualnego małoletniego mają obowiązek zawiadomienia o swoim podejrzeniu organy ścigania.

Artykuł 240 Kodeksu karnego przewiduje karę do lat 3 pozbawienia wolności dla osoby, która – mając wiarygodną wiadomość o przestępstwie (jego karalnym planowaniu, usiłowaniu czy dokonaniu) – nie zawiadamia o tym niezwłocznie organów ścigania. Artykuł ten zawiera zamknięty katalog przestępstw, które trzeba zgłaszać pod rygorem odpowiedzialności karnej. Są to m. in.: ludobójstwo, zamach stanu, szpiegostwo, zamach na życie prezydenta RP, terroryzm, wzięcie zakładnika, pozbawienie wolności, zabójstwo, spowodowanie katastrofy, piractwo, **zgwałcenie, pedofilia.**

Na podstawie materiałów kampanii #Rozmawiaj. #Słuchaj. #Uwierz. #Reaguj.

ANNA PETRYCKA

nie wybaczysz
sobie...
że nie
uwierzyłeś

#RozmawiajReaguj

dotykał
mnie

PKDP

Kolejny ciekawy punkt na mapie Zagórzańskich Dziedzin

W Mszanie Dolnej powstała Zagórzańska Izba Regionalna. Ekspozycja jest poświęcona kulturze górali zagórzańskich. Uroczysta inauguracja działalności Izby miała miejsce 27 stycznia 2023 r.

Zagórzańska Izba Regionalna przy siedzibie Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego oddział Mszana Dolna, to miejsce, do którego powinien zawitać każdy Zagórzanin i każdy gość odwiedzający Zagórzańskie Dziedziny. Będzie to niezapomniana podróż w czasie. Okazja, by dotknąć historii i tradycji Górali Zagórzańskich, dowiedzieć się jak drzewiej żyli mieszkańcy regionu, gdzie i jak pracowali, jak spędzali wolny czas i czym się interesowali.

Zagórzańską Izbę Regionalną zorganizowało Polskie Towarzystwo Ludoznawcze Mszana Dolna w dawnym budynku „Sokoła” pod gościnnym dachem Miejskiej Biblioteki w Mszanie Dolnej. Zgromadzono w niej ok. 400 eksponatów dokumentujących życie miejscowych górali: elementy stroju regionalnego, plastykę obrzędową oraz przedmioty codziennego użytku.

Całe wyposażenie Izby stanowią przedmioty zbierane i gromadzone przez mszański oddział PTL przez ponad 35 lat. Swoje miejsce znalazła tam także etnograficzna biblioteczka. Ekspozycji towarzyszą tablice, na których zaprezentowano archiwalne fotografie oraz omówiono historię Oddziału i sylwetki zaangażowanych w Polskie Towarzystwo Ludoznawcze ludzi, na czele z Sebastianem Flizakiem.

To szczególne miejsce na mapie Zagórzańskich Dziedzin można odwiedzić we wtorki i czwartki w godz. 10:30 – 13:30. Można się też umówić na indywidualne zwiedzanie Izby kontaktując się bezpośrednio z Prezesem PLT Mszana Dolna.

– Zachęcamy do osobistej podróży w czasie, której doświadczyćcie przekraczając próg Zagórzańskiej Izby Regionalnej – zapraszają Kreatorzy marki Zagórzańskie Dziedziny na swoim facebookowym profilu.

Fot. PLT Mszana Dolna

ZAGÓRZAŃSKA IZBA
REGIONALNA
PRZY SIEDZIBIE
POLSKIEGO TOWARZYSTWA
LUDOZNAWCZEGO
oddz. Mszana Dolna

Marcelina i Oliwia – „odważne poszukiwaczki Mądrości”

*„Bywa nieraz, że stajemy w obliczu prawd,
dla których brakuje słów...”*

św. Jan Paweł II

W I Liceum Ogólnokształcącym im. Władysława Orkana w Limanowej odbyło się podsumowanie wojewódzkiego interdyscyplinarnego konkursu filozoficznego „Sapere aude!” (Odważ się być mądrym), organizowanego przez I LO w Limanowej we współpracy z Wydziałem Filozoficznym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

W uroczystości wzięli udział uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych wyróżnieni i nagrodzeni przez komisję konkursową w kategoriach: wizualnej, literackiej i eseju. Towarzyszyli im nauczyciele, rodzice, dyrektorzy, przedstawiciele władz wojewódzkich, samorządowych, a także duchowni.

W tegorocznej edycji konkursu udział wzięło ponad 100 uczniów z 37 szkół województwa małopolskiego. W gronie jego laureatów znalazły się uczennice Szkoły Podstawowej nr 1 w Kasinie Wielkiej – Marcelina Cichorz (I miejsce) oraz Oliwia Łacna (wyróżnienie).

Celem konkursu było zainteresowanie dzieci i młodzieży filozofią, rozwijanie samodzielnego, kreatywnego myślenia, formowanie wrażliwości poznawczej w duchu wychowania do wartości z podkreśleniem personalizmu chrześcijańskiego, motywowanie do ciężkiej pracy, a także wspieranie utalentowanych młodych ludzi z województwa małopolskiego.

– „*Odważni poszukiwacze Mądrości*” są przyszłością narodu, zatem serdecznie gratulujemy laureatkom i życzymy, by ten sukces stał się inspiracją, początkiem pięknej, intelektualnej przygody w dorosłym życiu – podkreślają nauczyciele z Kasiny Wielkiej.

EWA ŚLAGA

Dzień kolorowej skarpetki

21 marca jest nie tylko pierwszym dniem wiosny, ale również Światowym Dniem Osób z Zespołem Downa.

Szkoła Podstawowa nr 3 w Kasince Małej przyłączyła się do ogólnoswiatowej akcji. Samorząd Uczniowski stanął na wysokości zadania, organizując szkolne obchody tego święta. Uczniowie przyszli w tym dniu w kolorowych skarpetkach nie do pary, pokazując, że różni nas tak niewiele od osób z Zespołem Downa – jeden dodatkowy, niepasujący chromosom – tak jak nasza niepasująca skarpetka. Zakładając ją, zwróciliśmy uwagę na problemy dzieci i dorosłych z Zespołem Downa.

Na lekcjach uczniowie wykonali papierowe, kolorowe skarpetki i wspólnie przygotowali okolicznościową gazetkę. Przeprowadzono również zbiórkę pieniędzy, której celem jest pomoc rocznej Alusi z Kasinki Małej cierpiącej na Zespół Downa i wadę serca AVSD.

Nie mogło w tym dniu zabraknąć tradycyjnych sposobów powitania wiosny, a więc spacerów w poszukiwaniu jej pierwszych oznak czy topienia marzanny. Uczniowie urządzili też

klasowe kino z popcornem i innymi przekąskami. Wzięli również udział w żywej lekcji przyrody i obejrzeni pokazów. Mieli możliwość dowiedzieć się wielu ciekawych informacji na temat życia, wyglądu i usposobienia tych drapieżników.

– *To był naprawdę kolorowy dzień. Wszyscy podekscytowani wrócili pełni wrażeń do domów* – wspominają Zagródczanie.

DOROTA BOROWIEC

Najpopularniejsi Piłkarz i Trener Ziemi Limanowskiej 2022

Podokręg Piłki Nożnej w Limanowej zorganizował kolejną edycję Plebiscytu na Najpopularniejszego Piłkarza i Trenera Ziemi Limanowskiej w 2022 r.

ny Bolesława Żaby wręczyła jego Zastępczyni, Katarzyna Szybiak. Patronat honorowy nad wydarzeniem objął Starosta Powiatowy Mieczysław Uryga.

MONIKA HOMA

Fot. Maciej Potaczek, Marcin Żurek,

25 lutego br., w Starostwie Powiatowym w Limanowej odbyło się uroczyste podsumowanie oraz wręczenie nagród dla laureatów.

W kategorii Najpopularniejszy Piłkarz Ziemi Limanowskiej klasy „A” i klasy „B” zwyciężył Marcin Żurek, z kolei Najpopularniejszym Trenerem Ziemi Limanowskiej klasy „A” i klasy „B” wybrany został Maciej Potaczek. Obydwaj wyróżnieni związani są z Klubem Sportowym „OSTRA” Olszówka-Raba Niżna, którego działalność wspiera Gmina Mszana Dolna, poprzez coroczne dotacje.

Podczas uroczystej gali jubileuszowego, XXV Plebiscytu na Najpopularniejszego Trenera i Piłkarza Ziemi Limanowskiej, nagrody oraz pamiątkowy list gratulacyjny dla Najpopularniejszych – Piłkarza i Trenera z Gminy Mszana Dolna, w imieniu Wójta Gmi-

„Dziewczyny lubią brąz”

Elita elit, ekstraklasa ekstraklasy, najlepsze z najlepszych. Tak można określić rywalizację, która odbyła się w Nowym Targu. Chodzi o Małopolskie Igrzyska Młodzieży Szkolnej (unihokej dziewcząt). Uczestniczyły w niej reprezentantki Zespołu Szkoły i Przedszkola nr 1 w Kasinie Wielkiej, jako zwyciężczynie powiatu limanowskiego.

Droga do sukcesu była ciężka, ale dzięki determinacji i walce do końca, dziewczyny najpierw przeszły eliminacje gminne, a później zostały mistrzyniami powiatu, pokonując m.in. takie sławy, jak drużyny z Lubomierza, czy ze Starej Wsi.

– Na mistrzostwa województwa jechaliśmy pełni wiary w osiągnięcie dobrego wyniku i nie zawiedliśmy się! – z entuzjazmem wspominają wychowankowie jedynki z Kasiny Wielkiej. – Nasza drużyna trafiła w grupie na wymagającą rywalki z Ludźmierza i Nowego Sącza. Udało się wyjść z grupy, a z meczu na mecz nasze dziewczyny grały coraz lepiej, ocierając się o włos o finał (w półfinale przegrały za sprawą kontrowersyjnego rzutu karnego). Natładowane sportową złością pokonały reprezentantki powiatu Krakowskiego (Sucha) w walce o 3 miejsce.

Ten znaczący sukces można skwitować powiedzeniem „Żaden zwycięzca nie wierzy w przypadek”. Autorami suk-

cesu są: Gabriela Frasunek, Gabriela Olesiak, Paulina Nowak, Katarzyna Nowak, Patrycja Mazgaj, Aleksandra Waluś, Aleksandra Łacny.

M.KOWALSKI wraz z uczniami kl. VIIIa

Sukcesy zawodniczek z gminy Mszana Dolna podczas Mistrzostw Polski Seniorów w biegach narciarskich

Siostry, Weronika i Karolina Kaleta, wróciły do biegania na wysokim poziomie podczas rozgrywanych w Zakopanem Mistrzostw Polski w biegach narciarskich.

W biegu techniką klasyczną wygrała Weronika, 3 miejsce zajęła Karolina, a piąta była juniorka Aleksandra Kołodziej. Następnego dnia, w zawodach techniką łyżwową 2 miejsce wywalczyła Karolina Kaleta a szósta była Ola Kołodziej (Weronika nie startowała). Poprzedni sezon był mniej udany dla Weroniki i Karoliny dlatego te medale mają podwójną wartość. Druga część Mistrzostw Polski – sprinty i biegi na najdłuższych dystansach planowane są na marzec.

KRZYSZTOF JAROSZ

Fot. www.pzn.pl

OFERTA BEZPŁATNEJ POMOCY

116 111
telefon zaufania
dla dzieci i młodzieży

800 70 2222
CENTRUM WSPARCIA DLA OSÓB
W STANIE KRYZYSU PSYCHICZNEGO

Gmina Mszana Dolna

Gminny Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień i Przemocy

URZĄD GMINY MSZANA DOLNA

ul. Spadochroniarzy 6, pokój nr 1 i 2 (parter)

tel. 18 33 19 810

DNI TYGODNIA	PSYCHOLOG telefon dostępny w czasie trwania dyżuru: 18 33 19 810	PSYCHOTERAPEUTA SPECJALISTA TERAPII UZALEŻNIENI telefon dostępny w czasie trwania dyżuru: 18 33 19 810	KONSULTANT KRYZYSOWY telefon dostępny w czasie trwania dyżuru: 18 33 19 813	PRZEDSTAWICIEL GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH SPECJALISTA W ZAKRESIE PRACY Z OSOBAMI DOŚWIADCZAJĄCYMI PRZEMOCY DOMOWEJ telefon dostępny w czasie trwania dyżuru: 18 33 19 810	PRACOWNIK SOCJALNY Tel. 18 33 10 541
Poniedziałek		15.30 – 17.30			od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu Gminy Mszana Dolna 7.30 – 15.30 Pokój nr 4 (parter)
Wtorek			15.00 – 17.00	15.30 – 18.30	
Środa		15.30 – 17.30			
Czwartek	15.30 – 18.30		15.30 – 17.30		
Piątek					

Mityngi Anonimowych Alkoholików - Grupa LUBOGOSZCZ - odbywają się **w każdą środę** w Mszanie Dolnej, ul. Piłsudskiego 58, w godzinach 18.00 - 20.00. Mityng w pierwszą środę miesiąca jest spotkaniem otwartym. Mityngi w pozostałe środy są zamknięte (tylko osoby z postanowieniem zaprzestania picia mogą dołączyć do spotkania).

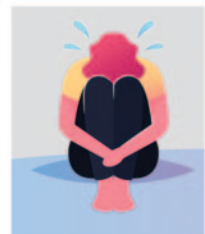
Spotkania grupy samopomocowej AL-ANON odbywają się w Domu Parafialnym przy parafii św. Michała w Mszanie Dolnej, ul. Jana Pawła II 1A/NR 3, **w poniedziałki** o godzinie 16.00. Polecamy wcześniejszy kontakt telefoniczny **660 337 043**. AL-ANON jest wspólnotą krewnych i przyjaciół alkoholików. Powstała, aby rozwiązywać wspólne problemy przez dzielenie się swoim doświadczeniem, siłą i nadzieją. Bazuje na przekonaniu, że alkoholizm jest chorobą rodzinną i że zmiana nastawienia może przyczynić się do jej wyleczenia.

Komisariat Policji w Mszanie Dolnej - tel. 478 345 650

Zapraszamy Mieszkańców Gminy Mszana Dolna do korzystania z bezpłatnej pomocy, a w szczególności osoby doświadczające przemocy domowej, uzależnione, będące w kryzysie psychicznym, przeżywające trudności w związku z problemem alkoholowym osoby bliskiej, osoby po zakończonym leczeniu odwykowym, a także rodziców potrzebujących wsparcia w sytuacjach kryzysowych dotyczących dzieci.

W czasie dyżurów można skorzystać również z pomocy w formie telefonicznej.

Każdy może otworzyć się na pomoc.